

psihšpancir

Tjedan psihologije

17.-18. veljače 2017.

Varaždin, Sveučilište Sjever

20. veljače 2017.

Čakovec, Međimursko veleučilište

Organizator: Društvo psihologa Varaždin

Suorganizatori: Sveučilište Sjever Varaždin

Međimursko veleučilište Čakovec

psihošpancir

Tjedan psihologije

17.-18. veljače 2017.

Varaždin, Sveučilište Sjever

20. veljače 2017.

Čakovec, Međimursko veleučilište

Organizator: Društvo psihologa Varaždin

Suorganizatori: Sveučilište Sjever Varaždin

Međimursko veleučilište Čakovec

12.30 – 13.00 sati

Otvorenje Psihošpancira

Pozdravna riječ Društva psihologa Varaždin

Pozdravna riječ predstavnika Varaždinske županije i Grada Varaždina

Pozdravna riječ Sveučilišta Sjever, Sveučilišnog centra Varaždin

Glazbeni program

13.00 – 15.00 sati

Okrugli stol: Mediji i empatija- trebaju li novinari biti empatični?

Sudionici: Sanja Mikleušević Pavić, Nataša Škaričić, Sandi Blagonić, Ivica Kruhobrec

Moderatori: Andreja Bogdan, Aleksandra Ličanin

Je li empatija dio profesionalnog identiteta novinara kao što je, primjerice, dio profesionalnog identiteta zdravstvenih radnika: liječnika, psihologa, medicinskih sestara/tehničara?

Treba li novinar biti empatičan?

Da li i novinari pate od empatičkog distresa? Na koji način se s njim nose?

U kojoj mjeri različite profesije utječu na socijalni kapital društva?

Na koji način mediji podržavaju empatična, odnosno, neempatična ponašanja?

Dvorana A, Petak 17.02.2017.

15.00 – 15.20 sati

Terapijski pristup u skrbi za bolesnika iz perspektive medicinske sestre

Marijana Neuberg, mag., v. predavač, Sveučilište Sjever, Varaždin;

Doc.dr.sc. Sonja Kalauz, Zdravstveno veleučilište, Zagreb

U svijetu se u proteklih pedeset godina sustavno povećava broj doktora znanosti iz područja sestринства, šire se kompetencije medicinskih sestara te djelokrug njihova rada. Stječe se dojam da i novi kurikulum obrazovanja medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj mijenja i dorađuje kompetencije, a opsežnijom edukacijom daje šire znanje, veću sigurnost u provođenju vještina i profesionalniji pristup u svakodnevnom radu.

No, u zdravstvenim ustanovama susreće se često kako unatoč iznimnom i opsežnom obrazovanju od čak 4600 sati, medicinske sestre najčešće samostalno ili od drugih kolegica iskustveno uče “kako i što”. To je najizraženije u psihičkoj pripremi bolesnika, edukaciji, kod procesa umiranja... Medicinska sestra osim izvođenja zdravstvene njege, promiče zdravlje, provodi prevenciju bolesti, skrbi za fizički i psihički oboljele, te osobe s posebnim potrebama svih dobnih skupina u svim dijelovima zdravstvenog sustava, provodi zdravstveni odgoj i edukaciju. Više od svih zdravstvenih djelatnika dijeli bolesnikove strahove i brige, sluša njegove jecaje i plač, gleda njegovu tugu. Pruža li preddiplomska i diplomatska edukacija medicinskih sestara dovoljno znanja i vještina za terapijski odnos između medicinske sestre i bolesnika i u ovako zahtjevnim situacijama? U svakodnevnom radu od medicinskih sestara očekuje se da psihički pripreme pacijenticu npr. za mastektomiju, da utješe roditelje čije je dijete vitalno ugroženo, da budu podrška palijativnom pacijentu, njegovoj obitelji, da daju prave odgovore na brojna pitanja bolesnika i kada odgovora nema. U tim situacijama medicinska sestra mora pokazati iznimnu sabranost, često brzo donositi odluke i ispravno intervenirati, što zahtijeva veliko znanje. Međutim, temelj kvalitetno pružene sestrićske skrbi je profesionalan pristup, pravilna psihićka podrška bolesniku i obitelji, empatija i izrazito razvijene komunikacijske vještine.

15.20 – 16.30 sati

Je li mora (moralo) ovako biti?

Živko Mišević, dr.med., spec.psihijatrije, subspec.alkoholizma i drugih ovisnosti,

Županijska bolnica Čakovec

Kada mlada osoba bude smještena u dom za psihićke oboljele odrasle osobe pitanje “je li mora (moralo) tako biti ?” se nameće samo od sebe!

Kroz prikaz slućaja jedne 19-godišnje djevojke otvorit ćemo pitanje naših današnjih mogućnosti u lijećenju i skrbi o osobama koje imaju poteškoće u ponašanju, odrastanju i emocionalnom sazrijevanju. To su osobe koje dobiju dijagnozu poremećaja lićnosti, koje su sklone auto i he-

teroagresivnom ponašanju, zbog kojega budu višekratno liječeni na psihijatrijskom odjelu pretežito psihofarmacima, uz psihoterapijsku i socioterapijsku podršku.

Čak i kada bi bili zadovoljni aktualnom hospitalnom psihijatrijskom praksom u Hrvatskoj (posebna tema) koje su mogućnosti nastavka liječenja osoba s neprilagođenim ponašanjem nakon otpusta iz bolnice, kada znamo da je liječenje takvih osoba i dugotrajno i složeno (psihoterapija)?

16.30 – 16.40 sati

Pauza

16.40 – 17.10 sati

Seksualna kvaliteta života kod onkoloških bolesnika

Dr.sc. Lovorka Brajković, prof., klinička psihologinja,

Sirius – Centar za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje, Zagreb

Seksualnost predstavlja vrlo važan aspekt ljudskog funkcioniranja i pod utjecajem je interakcije bioloških, psiholoških, socijalnih, duhovnih, religijskih, ekonomskih, političkih i povijesnih čimbenika. Seksualnost uključuje osjećaje o vlastitom tijelu, potrebu za dodirima, interes za seksualnom aktivnošću, razgovor s partnerom/partnericom o seksualnim potrebama te sposobnost sudjelovanja u zadovoljavajućim seksualnim aktivnostima. Sve maligne bolesti utječu na seksualnost i intimnost osobe, a rak sam po sebi ne eliminira seksualne osjećaje. No, liječenje malignih bolesti često utječe na razvoj pojedinih seksualnih disfunkcija, bez obzira na vrstu maligne bolesti, spol, dob osobe, kulturu i sl. Pojedina istraživanja ukazuju da preko 50% žena oboljelih od raka dojke i ginekoloških onkoloških bolesti te preko 70% muškaraca oboljelih od raka prostate imaju određene seksualne smetnje koje se najvećim dijelom očituju u smanjenoj seksualnoj želji, smetnjama orgazma, smetnjama u vidu smanjenih osjećaja u području genitalnog područja. Brojni tjelesni i psihološki čimbenici povezani s liječenjem maligne bolesti u velikoj mjeri na izravne načine utječu na seksualnu kvalitetu života. Iako brojna istraživanja ukazuju na niz seksualnih smetnji, o seksualnosti oboljelih se vrlo rijetko govori, a većina zdravstvenih profesionalca zanemaruje ovaj važan aspekt ljudskog funkcioniranja. Stoga ćemo kroz ovo predavanje prikazati rezultate istraživanja provedenog u Hrvatskoj te ćemo ukazati na važnost razgovora o seksualnosti te na važnost procjene seksualne kvalitete života oboljelog.

17.10 – 17.20 sati

Pauza

17.20 – 18.00 sati

Razgovor u timu

Prim.dr.sc. Pavao Brajša, dr.med., psihijatar, psihoterapeut, komunikolog

Razgovor je najčešći oblik verbalne komunikacije. Komunikacijske vještine sastavni su dio profesionalnog identiteta mnogih struka, a bez dobre komunikacije u timu nema uspješnog tima. U predavanju bi će riječi o tome kako razgovarati u timu i sa suradnicima postići uspješnu suradnju, kako poboljšati vlastite komunikacijske vještine i odnose s drugim ljudima, kako sačuvati svoje različitosti i postati ravnopravni, ali različiti partneri, uvažavajući da svakom timu suradnici

imaju pravo na komfor za vrijeme razgovora: pravo na različita mišljenja, na granice svog prostora, vremensku slobodu, ritam aktivnosti i podnošljivu dozu frustracija.

18.00 – 19.00 sati

“Emocionalni odnos između pacijenta i terapeuta u psihoanalizi”

Eduard Klain, dr. med., psihijatar, psihoterapeut, psihoanalitičar

Emocionalni odnosi stvaraju se u svim psihoterapijama i izvan njih. Njihov izvor je u ranom djetinjstvu gdje dijete stvara posebni odnos prema važnim likovima/majka, otac, brat, sestra i sl.”/ Kasnije se ti odnosi reproduciraju prema ljubavnom objektu, šefu, treneru i sl. Specifičnost i ekskluzivnost emocionalnog odnosa u psihoanalizi jest njegova kvaliteta i učinak na terapijski proces. Ovaj odnos se samo u psihoanalizi interpretira. On se stvori, razvija i razrješava. Pacijentov odnos prema terapeutu nazivamo transfer. Može biti pozitivan i negativan, a najčešće je ambivalentan tj. istovremeno pozitivan i negativan. Ako ovome pribrojimo otpor koji pacijent razvija prema psihoanalizi terapeut se mora uhvatiti u koštac s tim preprekama. I terapeut razvija emocionalni odnos prema pacijentu što je mnogo kasnije otkriveno. Na početku se mislilo da se radi o prepreci analizi, ali se vidjelo da je vrlo koristan kao terapijski alat ako ga se pravilno analizira. I empatija je također terapijski instrument. Kao što smo spomenuli, pojava, razvoj i razrješenje transfera važan su terapijski faktor u psihoanalizi. Velika je opasnost ako se transfer ne uspije razriješiti.

19.00 – 19.10 sati

Pauza

19.10 – 20.10 sati

Hrvatsko longitudinalno istraživanje dobrobiti

Prof.dr.sc. Andreja Brajša – Žganec, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Područni centar Varaždin

Dobrobit je način na koji pojedinci evaluiraju svoje živote odnosno koliko povoljno procjenjuju vlastiti život. Sreća i životno zadovoljstvo pozitivno su povezani s različitim poželjnim karakteristikama i ponašanja kao što je angažiranost i motivacija za posao, broj prijatelja i poznanika, kvaliteta socijalnih odnosa, zdravlje i dugovječnost, prihodi i sl. Prezentirat će se prvi rezultati projekta Hrvatsko longitudinalno istraživanje dobrobiti CRO-WELL koje provodi Institut društvenih znanosti Ivo Pilar uz financijsku potporu Hrvatske zaklade za znanost. Cilj cijelog projekta je provjeriti stupanj u kojem se dobrobit mijenja tijekom vremena i jesu li ti obrasci promjena različiti za različite ljude. Preliminarni rezultati pokazuju da su sudionici iz istraživanja u prosjeku više zadovoljni nego nezadovoljni svojim životom te prilično sretni, češće proživljavaju pozitivne emocije, u odnosu na negativne emocije. Kao strategiju regulacije emocija, u prosjeku najčešće traže rješenje problema, a zatim koriste strategiju pozitivnog razmišljanja i izražavanja vlastitih osjećaja. Kao najznačajniji događaj sudionici istraživanja navode smrt djeteta, najočekivaniji završetak školovanja a početak prijateljstva najčešći je događaj.

20.10 – 20.30 sati

Najava 26. GKHP, Terme Sveti Martin

15.20 – 15.50

Snaga medicinskih sestara snaga je razvoja palijativne skrbi u Hrvatskoj

Renata Marđetko, mr.sc. palijativne skrbi, Hrvatsko Katoličko Sveučilište

Predavanje će nastojati naglasiti snagu i kvalitetu medicinskih sestara kao profesionalaca u razvoju palijativne skrbi u Hrvatskoj.

U posljednjih nekoliko godina sustavnog razvoja palijativne skrbi u Hrvatskoj sestre diljem zemlje jedna po jedna pokazuju istinski interes za stvaranje bolje i cjelovitije skrbi za palijativne bolesnike i njihove obitelji. Takve sestre i tehničari svojom empatijom i predanošću u brizi za umiruće potvrđuju osnovna načela palijativne skrbi: kvaliteta života i dostojanstvo čovjeka. Međusobnom komunikacijom, suradnjom, izradom smjernica u radu te edukacijom formiraju čvrstu jezgru profesionalaca koji kontinuirano i sa srcem doprinose razvoju palijativne skrbi te od toga neće odustati.

15.50 – 16.20 sati

Viđenje onkoloških bolesnika “očima” studenata sestrinstva, Sveučilišta Sjever Varaždin

Božena Kapitarić, dipl.med.techn., Marijana Neuberg, mag.med.techn., Sveučilište Sjever Varaždin

U ovom radu pokazat će se različita stajališta studenata sestrinstva i pristup onkološkim bolesnicima. Kao mentori primijetili smo da studenti bez radnog iskustva imaju problem kod pristupa oboljelima od zloćudnih bolesti što nas je potaklo da promijenimo nešto u pristupu nastavi. U dogovoru sa udrugama oboljelih dogovorili smo da sami oboljeli dođu na predavanje i sami ispričaju što očekuju od zdravstvenih djelatnika kako bi mogli promijeniti ono što nismo sami primijetili i ono što oboljeli očekuju od nas. U svojim izlaganjima studenti bez radnog iskustva navodili su “strah” od nepoznatog i otežanu komunikaciju. Iznose da sama pomisao na dijagnozu “karcinom” u njima budi osjećaj sažaljenja i nemoći, stoga nemaju motivacije za rad na takvom odijelu. Onkološki pacijent stvara sliku iscrpljenog, blijedog, nervoznog, sa bolovima opterećenog čovjeka i asocira ih na smrt. Studenti u nastavi postavljaju pitanje” Da li je moj pristup ispravan”, Hoću li ga razumjeti i hoće li on moje obraćanje shvatiti kao suosjećanje ili žaljenje?” Studenti koji imaju radnog iskustava smatraju da je to vrlo težak i stresan posao i da takvi pacijenti trebaju imati psihološku podršku od samo početka bolesti. Suosjećajnost, empatiju i komunikaciju stavljaju kao temelj izgradnje povjerenja. Zahvaljujemo članicama kluba Nova Nada Čakovec koja su svoja iskustava iznijela studentima, te zahvaljujući njihovim pričama i emocijama dočarale težinu liječenja i odnos kakav očekuju od nas koji smo u bolesti uz njih. Iz tih emotivnih priča možemo zaključiti da im je važno da ih saslušamo, da odvojimo vrijeme, da imaju informacije ne samo usmene nego i pismene. Vrijeme koje provodimo uz njih kad im je najteže za njih je neprocjenjivo.

16.20 – 16.40 sati

Obitelj – temelj svakog pojedinca u bolesti

Nataša Dumbović, bacc.med.techn, koordinator palijativne skrbi Varaždinske županije, Dom zdravlja Varaždinske županije

Obitelj je temelj svakog pojedinca. Kako je svatko poseban na svoj način tako su i obitelji individualne i neponovljive. Dolaskom teške bolesti ili umiranja imaju značajan utjecaj kako na samog oboljelog tako i na cijelu obitelj. Tako da se oboljeli i obitelj moraju smatrati jednom cjelinom kojoj treba cjelovita i multidisciplinarna skrb. Isključivanjem obitelji iz procesa skrbi dovodi do niza negativnih emocionalnih reakcija. Obitelj ima jaki utjecaj na odluke i raspoloženje svakog pojedinca. Lošom komunikacijom i nedovoljnom empatijom dovodimo do kaosa koji mnogo puta dovodi do loše skrbi za oboljelog.

16.40 – 17.10 sati

Duh volontiranja vraća nadu u život –

Volontiranje potiče mnogo emocija koje smo zaboravili i potisnuli

Nikola Volarić, mag.ing.techn.graph., Udruga za palijativnu pomoć “Srce” Novi Marof

Volontiranje s ljudima koji se nalaze na kraju svoga života često ima jednu drugu, duhovnu dimenziju, kako kod samog volontera, tako i kod onoga koji prima. Bolesnik se u borbi za izlječenje susreće s mnogim emocijama koje ostaju zarobljene u njemu, što otežava kako samo nošenje s bolešću tako i komunikaciju s okolinom. Volonteri udruge Srce žele pomoći bolesniku izraziti svoje emocije i vratiti mu nadu. Posvećujući vrijeme bolesnicima žele i može živjeti duh, usrećiti ih i biti im prozor u svijet.

Potaknuti osobnim iskustvom i iskustvom volontera odlučili smo napraviti kratak film koji prikazuje rad naše Udruge i samu bit našeg rada i truda koju bismo mogli izraziti u izreci: “Što više daješ, to više primaš”.

17.10 – 17.30 sati

Psihosocijalne dimenzije oboljelih od malignih bolesti

Zdravka Kos, dipl.med.tech., Opća bolnica Varaždin

Današnje spoznaje o psihosocijalnim dimenzijama kod oboljelih od malignih bolesti, odnosno prvenstveno o osjećajima i mislima koji se pojavljuju u različitim razdobljima liječenja malignih bolesti, predstavljaju predmetne psihosocijalne dimenzije kao važne emocionalne izazove, te im se pri liječenju pridaje vrlo velika važnost. Poznato je da upravo načini na koje se oboljeli nose s bolešću, odnosno načini suočavanja s bolešću, mogu biti temelj uspješnog liječenja i izvor olakšanja emocionalnog stanja. Za većinu bolesnika prva asocijacija koja im se javlja nakon priopćavanja dijagnoze je da se radi o bolesti sa smrtnim ishodom. Takvu asocijaciju bitno ne umanjuje ni činjenica da su danas zloćudne bolesti u velikom postotku izlječive, zahvaljujući napretku u prevenciji, dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji istih. Dakle, dijagnoza i tijek liječenja bitno utječu na psihosocijalne osjećaje i određenja kako oboljelih, tako i članova obitelji i prijatelja. Uočavaju se i razlike u poteškoćama s kojima se moraju nositi oboljeli od maligne bolesti u odnosu na članove obitelji, pa se tako oboljeli mora suočiti sa strahom od tijeke liječenja i ishoda bolesti, strahom od patnje i strahom od smrti, a članovi obitelji s ugroženošću kvalitete vlastitih života i prijetnjom gubitka života člana obitelji. Mišljenje je da se kvalitetnom, odnosno dovoljno dobrom komunikacijom takvi strahovi mogu ublažiti ili prevladati, što u naravi bitno doprinosi uspješnom liječenju i mogućem izlječenju.

17.30 – 17.50 sati

Psihološka pomoć kao aktivni dio liječenja kod onkoloških bolesnika

Valerija Korent, mag. med. techn., Marijana Neuberg, mag. med. techn., Sveučilište Sjever, Varaždin

Prvi susret s dijagnozom maligne bolesti budi u ljudima intenzivnije emocionalne reakcije nego susreti s drugim bolestima: veliki strah od smrti, od odvajanja od bliskih osoba, ali i od samoga sebe, straha od gubitka kontrole i nemoći, preplavlivanja, boli, unakaženosti i ovisnosti o drugima. Često je poricanje da osoba boluje od životno ugrožavajuće bolesti. Saznanje o dijagnozi zloćudne bolesti predstavlja veliki stres, a u nekim slučajevima i traumatski događaj, s kojim se osoba treba naučiti nositi te aktivirati vlastite psihičke snage u borbi s bolešću. Iako je bavljenje psihološkim aspektima bolesti dugo vremena predstavljalo svojevrsan tabu te je bilo itekako zanemareno, danas se sve više naglašava upravo to područje.

Liječenje oboljele osobe više ne uključuje isključivo medicinsku, već i psihološku skrb te pacijenti tijekom liječenja u svakom trenutku bi trebali imati pravo na psihološku pomoć i podršku. U Republici Hrvatskoj psihološka pomoć još uvijek nije standardni dio liječenja kod onkoloških pacijenata. Ova teška dijagnoza praćena mnogim predrasudama. Tako su česta uvjerenja da maligna bolest gotovo sigurno znači nemoć, bespomoćnost, nemogućnost ponovnog normalnog funkcioniranja i skorbu smrt. Oboljele osobe se također moraju nositi s neizvjesnosti koja se odnosi na pitanje – postoji li nada za izlječenje. Pristup svakom pacijentu bi trebao biti individualan te ovisiti ne samo o naravi bolesti, već i o psihološkim potrebama oboljele osobe. Bitno je pacijentima ne oduzimati nadu, jer ona olakšava teške trenutke, vraća osjećaj kontrole te daje poticaj i snagu za daljnje korake.

17.50 – 18.10 sati

Iskustva roditelja djece s poremećajima iz spektra autizma

Dragana Hohšteter, bacc. med. techn.; doc. dr. sc. Marko Hohšteter; dr. sc. Ivan-Conrado Šošarić-Zuckermann; Patricia Kuhta; Jurica Veronek, mag. med. techn., Sveučilište Sjever, Varaždin

Autizam je biološki razvojni poremećaj karakteriziran poteškoćama u socijalnoj interakciji, verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji, neuobičajenim ponašanjem, motoričkim smetnjama i stereotipijama. Usprkos suvremenim spoznajama u Hrvatskoj nema sustavno organizirane dijagnostičke niti intervencijske skrbi za osobe s autizmom. U radu su istraživana iskustva roditelja djece s poremećajima iz spektra autizma članova Udruge "Pogled". Rezultati istraživanja potvrđuju potrebu za ranom dijagnostikom i intervencijom kod djece iz spektra autizma. Utvrđeno je veće zadovoljstvo roditelja djece ranije uključene u intervencijske programe rehabilitacijom te pomoći udruga. Roditelji svih dobrih skupina nisu zadovoljni podrškom institucija što upućuje na potrebu za boljom edukacijom te sustavnijim pristupom institucija za potporu osoba s autizmom.

18.10 – 18.30 sati

Pervazivni razvojni poremećaji

Kristina Hudler, Jurica Veronek, mag. med. techn, Odjel za biomedicinske znanosti, Sveučilište Sjever, Varaždin

Pervazivni razvojni poremećaji skupina su neuropsihijatrijskih poremećaja rane dječje dobi, za koje je bihevioralno definirano značajno ometano socijalno funkcioniranje. Četvrta verzija Dijagnostičkog i statističkog priručnika za mentalne poremećaje klasificira ih u pet podskupina: autistični poremećaj,

Rettov sindrom, posebni dezintegrativni poremećaj u djetinjstvu, Aspergerov sindrom i duboki pervazivni poremećaj ne pobliže određen. Njihova heterogenost očituje se u raznolikosti potencijalne etiologije i širokom spektru simptoma, što donosi dvojbe u dijagnosticiranju i zahtijeva permanentno uvođenje i usavršavanje dijagnostičkih instrumenata i metoda. Najvažniji predstavnik je autistični poremećaj. Potreba da se problematika što bolje objasni u teoriji, dovela je do formiranja neurokognitivnih teorijskih pristupa i brojnih istraživanja na području neuroznanosti. Jedna od najvažnijih neurokognitivnih teorija u objašnjenju dječjeg autizma jest teorija uma, koja postulira nemogućnost djece s autizmom da razumiju vlastita mentalna stanja (misli i osjećaje), kao i mentalna stanja drugih ljudi, te koriste te spoznaje u objašnjavanju i predviđanju situacija i ponašanja. Obzirom da deficiti u komunikaciji i socijalnim interakcijama dominiraju kliničkom slikom i povećavaju rizik za socijalnu izolaciju, temeljni cilj multidisciplinarnog zdravstvenog tima jest inkluzija u socijalnu okolinu. Holistički pristup nameće se kao imperativ zdravstvene skrbi, kako bi se uvažile osobitosti svakog djeteta, te omogućila kvalitetna i učinkovita komunikacija.

18.30 – 18.50 sati

Stavovi i predrasude u društvu o psihički bolesnim osobama

Ksenija Zagorščak, 3. godina studija Sestrinstva, Ana Buhin Cvek, 3. godina studija Sestrinstva, Melita Sajko, dipl.med.techn., pred., Sveučilište Sjever Varaždin

Stav je “stečena, relativno trajna i stabilna organizacija pozitivnih ili negativnih emocija, vrednovanja i reagiranja prema nekom objektu”. Predrasude su pretežno negativni stavovi prema nekoj skupini ili pojedincima, neopravdane ili pretjerane generalizacije u vezi s tim skupinama ili osobama. Stigmatiziranje osoba oboljelih od psihičkog poremećaja temelji se na predrasudama. One nastaju na temelju nedovoljnog znanja o psihičkoj bolesti. Pri tome, često senzacionalističko pisanje medija podržava stigmatu. Iako Hrvatska ima Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, o stigmatizaciji oboljelih osoba se malo zna i govori. Veliku ulogu u smanjenju predrasuda i stigmatizacije imaju udruge koje podržavaju destigmatizaciju oboljelih.

18.50 – 19.20 sati

Možemo li onkološkim pacijentima poboljšati kvalitetu života?

Brigita Prstec, mag.med.techn., Andreja Bogdan, klinički psiholog, Renata Tisaj, bacc.med.techn., Klara Horvat i Marko-Mario Jančec, učenici Srednje škole Čakovec

Najnovija predviđanja svjetskih stručnjaka govore kako će se do 2030. godine broj oboljelih od malignih bolesti udvostručiti. Kvaliteta života pacijenata jedna je od mjera koja ukazuje na uspješnost liječenja. U Županijskoj bolnici Čakovec unatrag pet godina provodi se grupna terapija za onkološke pacijente u koju se pacijenti uključuju dobrovoljno, a vode ju klinički psiholog i psihijatar. U predavanju će biti prikazan grupna terapija i rad s onkološkim pacijentima koji uz onkološko liječenje i psihijatrijski suport imaju interes za aktivnostima koje povećavaju kvalitetu života, a nadilaze uobičajene usluge koje im pružamo u okviru zdravstvene zaštite. Bit će prikazani i rezultati istraživanja koje je imalo za cilj ispitati da li postoji razlika u samoprocjeni nekih aspekata kvalitete života i zadovoljstva medicinskom i psihosocijalnom podrškom pacijenata koji su uključeni u grupnoterapijski rad i onih koji se nisu uključili u grupnu terapiju, a obuhvatilo je ukupno 85 osoba. U istraživanju su uz mentorstvo nastavnika stručnih predmeta sudjelovali i učenici Srednje škole Čakovec, smjer medicinska sestra/tehničar opće njege, a dobiveni rezultati ukazuju da uključivanje onkoloških pacijenata u grupnoterapijski rad doprinosi stabilnosti kvalitete života onkoloških bolesnika, stvaranju uspješnijih načina suočavanja sa bolešću i boljoj prilagodbi na bolest. Kao najvažniju dobit dolazaka na grupnu terapiju pacijenti izdvajaju upoznavanje novih ljudi i stvaranje novih poznanstava, dobivanje važnih informacija, osobni

rast i promjene u ponašanju koje doprinose očuvanju zdravlja i liječenju. O tome možete sa članicama Klobuka razgovarati osobno, svojim broševima španciraju i na ovom Psihošpanciru!

19.20 – 19.40 sati

Pristup autističnoj osobi u zdravstvenoj ustanovi

*Ana Buhin Cvek, Ksenija Zagorščak, 3. godina studija Sestrinstva
Jurica Veronek, mag.med.techn., v.pred., Sveučilište Sjever*

Zdravstvena njega osoba s poremećajima iz spektra autizma temelji se na holističkom pristupu u zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba, uvažavanju osobnosti pojedinca, kvalitetnoj i učinkovitoj komunikaciji, bezuvjetnom prihvaćanju, poštovanju i povjerenju. Cilj zdravstvene njege je povećati samostalnost osobe s poremećajima iz spektra autizma, poboljšati kvalitetu obiteljskih odnosa, adaptivno funkcioniranje osobe i obitelji te uporabiti metode za povećanje stupnja kvalitete života. Sestrinska skrb se kod osoba s poremećajima iz spektra autizma primjenjuje kroz sve dobne skupine jer je podrška neophodna u svim životnim razdobljima. Primarno u njezi i zadovoljstvu osoba je pristup koji treba biti strogo prilagođen i individualiziran.

19.40 – 20.10 sati

Ovisnost o alkoholu i nasilje u obitelji

*Mr.spec. Zemira Medved, spec.psihijatar, sub.spec.socijalne psihijatrije, sistemski psihoterapeut,
Opća bolnica Varaždin*

U predavanju će biti opisana iskustva koje smo stekli u desetogodišnjem radu sa ovisnicima o alkoholu koji su bili počinitelji obiteljskog nasilja i članovima njihovih obitelji na Odjelu za psihijatriju u OB Varaždin i Savjetovalištu ZJZ Varaždin. Kako je za sve one koji se bave nasiljem u obitelji važno poznavanje fenomena međugeneracijskog prijenosa nasilničkog ponašanja u obitelji dio predavanja bit će posvećen pojašnjavanju ovog fenomena, psihološkom profilu zločinstava i žrtava nasilja, te posljedicama takvog ponašanja.

Dvorana C, Petak 17.02.2017.

15.20 – 15.50 sati

Rad s romskom populacijom u okviru Centra za socijalnu skrb Varaždin

*Karolina Horvat, mag. psihologije; Dijana Posavec, dipl. soc. radnik,
Centar za socijalnu skrb Varaždin*

Može se reći da romska populacija ima teži socijalni položaj u odnosu na druge nacionalne manjine koji karakterizira visok stupanj socijalne isključenosti i dubinsko, permanentno siromaštvo. U izlaganju će biti predstavljene specifičnosti rada sa romskim obiteljima – u kojem se vodi računa o stigmatizaciji, diskriminaciji Roma i generacijskom siromaštvu koje ima posljedice na sve aspekte života. Centar za socijalnu skrb Varaždin pokriva dva naselja na stanje na populacijom Roma, a to su Štoosov trg u gradu Varaždinu I nekadašnji Strmec Podravski (sada podijeljen na

Gornje Vratno i Donje Vratno). Otegotna okolnost je postojanje diskriminacije romske populacije odstrane većinskog stanovništva, što u konačnici dovodi do kruga (samo)stigmatizacije i siromaštva, ostavljajući pojedincima malo mogućnosti za oblikovanje vlastitih životnih prilika. Posljednjih godina su zabilježeni pozitivni pomaci osobito u aspektu obrazovanja djece romske populacije, a isto tako rad s romskom populacijom u varaždinskom Centru za socijalnu skrb temelji se na poboljšanju osnovnih životnih uvjeta obitelji. U izlaganju će, osim teorijskog prikaza specifičnosti rada s romskim obiteljima biti prezentirana i iskustva i dojmovi s terenskih izvada.

15.50 – 16.10 sati

Stavovi osnovnoškolske djece prema Romima

Melita Horvat, mag. psihologije, Centar za socijalnu skrb Varaždin

Od svih etničkih manjina u Hrvatskoj, Romi su najčešće žrtve negativnih stavova. Istraživanja koja se bave pitanjem smanjenja negativnih stavova pokazuju da je osnova za promjenu stavova prema drugim grupama upravo kontakt s njima. Negativni stavovi javljaju se već u ranoj dječjoj dobi, što upućuje na potrebu za što ranijom intervencijom, a poznata je i važnost roditelja kao modela za oblikovanje stavova. Stoga je cilj ovog istraživanja bio ispitati razlike u stavovima djece prema Romima ovisno o vrsti kontakta koje imaju s Romima i ovisno o spolu djeteta, kao i povezanost stavova djece sa stavovima i osobinama ličnosti roditelja.

Na predavanju će biti predstavljeno istraživanje koje je provedeno u dvije osnovne škole na području Varaždinske županije. Jednu od škola pohađaju i Romi, dok u drugoj nema ni jednog romskog učenika. Ukratko će se predstaviti dobiveni rezultati istraživanja, korisni u osmišljavanju različitih programa koji imaju za cilj smanjenje negativnih stavova prema Romima, s posebnim naglaskom na uspostavljanje kontakata.

16.10 – 16.40 sati

Svjesno roditeljstvo

Mirjana Vincek-Škvorc, prof. psihologije, Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije

Temom Svjesno roditeljstvo potaknut će se promišljanje o roditeljstvu na još jedan način. Roditeljstvo nas stavlja u mnoge situacije koje nas bacaju iz ustaljenih navika i obrazaca ponašanja. No, kao i sve druge situacije u životu, i roditeljske situacije mogu biti prilika za napredak i osobni rast – prilika za učenje novih vještina, preispitivanje postojećih vjerovanja, osvještavanje vlastitih slabosti i snaga. Hoćemo li te situacije iskoristiti za sebe ili “protiv sebe” ovisi ponajprije o našem stavu prema životu i svojoj roditeljskoj ulozi.

16.40 – 17.40 sati

Multidisciplinarnost – *conditio sine qua non* u SUVAG modelu dijagnostike i intervencije

Izv. prof. dr. sc. Adinda Dulčić, Iva Tadić, mag. psihologije, Poliklinika SUVAG, Zagreb

Verbotonalna teorija prof. Petra Guberine originalna je znanstvena teorija na području slušanja i govorne komunikacije, a svjetsko središte za njen razvoj i primjenu je Poliklinika SUVAG u Zagrebu, zdravstvena ustanova u kojoj se provodi specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita osoba s teškoćama u govornoj komunikaciji.

Verbotonalna teorija temelji se na psihologiji, neuropsihologiji, neurolingvistici i audiologiji.

Naši stručnjaci različitih medicinskih, humanističkih i društvenih profila u svom svakodnevnom radu primjenjuju verbotonalna načela te ih ujedinjuju i isprepliću s komplementarnim znanstvenim disciplinama iz područja humanističkih, društvenih, medicinskih i tehničkih znanosti, pa i umjetnosti. Različite principe verbotonalne teorije možemo prepoznati u Montessori pedagogiji, vibroakustičkoj terapiji, terapiji senzorne integracije, Labanovoj teoriji pokreta i plesa... Glavni cilj verbotonalne metode je pomoći osobama s oštećenjem sluha, slušanja i/ili govora da razviju dobre komunikacijske vještine, koje će im pomoći da slobodno ulaze u socijalnu interakciju s osobama bez takvih oštećenja, te tako budu ravnopravan dio šire društvene zajednice. U tu svrhu Poliklinika SUVAG pruža nekoliko različitih rehabilitacijskih programa: 1) individualne rehabilitacijske programe; 2) grupne rehabilitacijske programe u kombinaciji s odgojno obrazovnim programima; 3) posebne rehabilitacijske i obrazovne aktivnosti; 4) programe za rano praćenje i savjetovanje roditelja; 5) radionice za pružanje podrške i educiranje roditelja.

17.40 – 18.00 sati

Obiteljsko funkcioniranje roditelja djece s intelektualnim teškoćama

Mr. Zlatko Bukvić, prof.rehab., Centar za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar, Varaždin

Izlaganje je usmjereno na prikaz relevantnih pokazatelja i rezultata dobivenih u istraživanju obiteljskog funkcioniranja i nekih čimbenika psihičkih obilježja roditelja djece s teškoćama, a za potrebe izrade magistarskog rada. Statističkim analizama utvrđeno je da su majke djece s intelektualnim teškoćama depresivne i da percipiraju nepovoljno obiteljsko funkcioniranje. U istraživanjima koja su usmjerena na funkcioniranje obitelji djece s teškoćama u razvoju autori ukazuju na utjecaj teškoća na funkcioniranje obitelji i dijele ih na obitelji sa zdravim i nezdravim funkcioniranjem, odnosno sa slabijom adaptacijom na teškoće. Utjecaj teškoća na zdravlje roditelja, a posebice majki i na pojavnost depresivnih simptoma i anksioznosti u neposrednoj je vezi. Kod majki djece s intelektualnim teškoćama je zamijećena veća stopa depresivnosti i simptoma depresije i anksioznosti u odnosu na majke koje nemaju djecu s teškoćama. Majke djece s razvojnim teškoćama suočavaju se s izazovima koji variraju s prirodom djetetove teškoće, pokazuju relativno visoku razinu roditeljskog stresa i nisku razinu psihološke dobrobiti i većinu simptoma depresije. Na razinu dobrobiti majki utječu i karakteristike djeteta, a roditeljski stres povećava se ovisno o stilu komunikacije s djetetom, potrebom djeteta za stalnu skrb i njegu, poremećajima ponašanja, temperamentu, podražljivosti i stereotipnim radnjama, te roditeljskim faktorima kao što je ponašanje, kvaliteta društvene mreže, zadovoljstvo u braku i depresivnost. Majke koje imaju osiguranu društvenu podršku ostvaruju bolje emocionalne odnose s djetetom i manje su depresivne i anksiozne od majki koje nemaju odgovarajuću podršku.

18.00 – 20. 30 sati

“Dekodiranje iskustva” – radionica

Snježana Pejnović, dipl. psiholog, OŠ Novi Marof

Svatko od nas na različite načine kodira svoja različita iskustva. Tako je kod za dobra i ugodna sjećanja drugačiji od onog za neugodna sjećanja. Tijekom radionice ćemo uz pomoć igre KO-Diranje otkrivati načine na koje smo neku situaciju, osobu ili iskustvo kodirali u sjećanju i istražiti kako promjenom koda mijenjati svoj doživljaj i osjećaje.

10.00 – 10.20 sati

Savjetovalište za alkoholom uzrokovane probleme i alkoholizam – kamenčić u mozaiku intervencija u prevenciji i tretmanu alkoholizma

Diana Uvodić-Đurić, dr. med., specijalist školske medicine, Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, Čakovec

Alkoholizam je jedan od vodećih javnozdravstvenih problema te jedan od pet izabranih zdravstvenih prioriteta u Međimurskoj županiji. Jedan je od vodećih uzroka obolijevanja i smrtnosti, pogotovo kod muškaraca, a udio pacijenata hospitaliziranih zbog alkoholizma, čini oko petinu hospitaliziranih pacijenata zbog duševnih bolesti i poremećaja.

Uz to, istraživanja provedena među školskom djecom i mladima pokazuju da se početak pijenja pomiče u sve nižu životnu dob te je sve veći broj učenika osnovnih i srednjih škola koji su bili pijani tri i više puta u životu, što se već može smatrati rizičnim ponašanjem. Potaknut spoznajom i veličinom problema, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije krajem 2011. godine pokrenuo je rad Savjetovališta osmišljenog kako bi se osobama koje kod sebe ili kod svojih bližnjih prepoznaju probleme povezane s prekomjernim pijenjem alkohola, skratio put do pronalaska stručnjaka i početka rješavanja problema. Radi lakše dostupnosti korisnicima je na raspolaganju telefonski broj 099 222 1 888, online kontakt preko web stranice ZZZJ te Facebook profila, a rad Savjetovališta oglašava se preko tiskanih letaka, plakata i redovite tjedne kolumne u lokalnim novinama.

10.20 – 10.40 sati

Rad Kluba laringektomiranih Međimurske županije

Marija Prekupec, dipl.med.techn., Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, Čakovec

Klub laringektomiranih Međimurske županije osnovan je 09.07.1998. godine i prvi je Klub koji je počeo s radom nakon osnivanja Županijske lige protiv raka Čakovec. Laringektomirane osobe se nakon operacije susreću s nizom posljedica koje mogu značajno promijeniti njihov način života. Najznačajniji psihički i socijalni problem laringektomiranih osoba je gubitak glasnog govora te je uspješna govorna rehabilitacija preduvjet društveno prihvatljivog života. Govor se može vratiti usvajanjem odgovarajućih vještina (ezofagealni govor) ili pomoću naprava (korištenjem elektrolarinksa), odnosno ugradnjom govorne proteze. Laringektomirana se osoba tako najednom nađe u situaciji posebnih potreba, te je za uspješnu rehabilitaciju i povratak u normalan život potrebna pomoć zdravstvenog osoblja, tima za rehabilitaciju i resocijalizaciju (logopeda, psihologa, fizijatra), a ne smije izostati ni pomoć obitelji, uzajamna pomoć već operiranih i rehabilitiranih osoba i šire društvene zajednice.

Na predavanju će biti prezentiran rad Kluba.

10.40 – 11.00 sati

Desetogodišnje iskustvo u radu savjetovališta za prevenciju i tretman prekomjerne tjelesne težine i debljine

Renata Kutrnjak Kiš, Marina Payerl-Pal, Marija Prekupec, Marijana Krajačić, Berta Bacinger Klobučarić, Dejan Jurovic, Diana Uvodić-Đurić, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, Čakovec

Prekomjerna tjelesna težina i debljina, zbog epidemijskih razmjera te brojnih posljedica, već nekoliko desetljeća predstavljaju globalni javnozdravstveni problem i izazov, kojem stručnjaci, ali i opća javnost pridaju sve veću pozornost. Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije je još 2007. godine pokrenuo rad Savjetovališta za prevenciju i tretman prekomjerne tjelesne težine i debljine, čiji program kontinuirano upotpunjujemo. Namijenjeno je odraslim osobama, a djeluje kao centar promicanja zdravlja, koji uključuje prevenciju i tretman pretilosti, te drugih bolesti i stanja, uz multidisciplinarni pristup i multisektorsku suradnju. Predavanje će predstaviti rad Savjetovališta.

11.00 – 11.20 sati

Evaluacija rada Savjetovališta za prevenciju prekomjerne tjelesne težine

Berta Bacinger Klobučarić, prof. psihologije, Djelatnost za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije, Čakovec

U Zavodu za javno zdravstvo Međimurske županije, u sklopu Djelatnosti javnog zdravstva, od 2007. godine djeluje Savjetovalište za prevenciju prekomjerne tjelesne težine. Od 2013. godine unutar Savjetovališta pokrenuta je Grupa podrške. Provedena je evaluacija rada Savjetovališta, također i Grupe podrške. U izlaganju predstaviti će se rezultati evaluacije.

11.20 – 12.20 sati

Poremećaji ličnosti i suicidalnost

Prof. dr. sc. Darko Marčinko, specijalist psihijatar, subspecijalist iz biološke psihijatrije, psihoanalitički i obiteljski psihoterapeut, Spec. zavod za poremećaje hranjenja i personologiju Klinike za psihijatriju Medicinskog fakulteta KBC Zagreb

Prof. Darko Marčinko iznijet će nove teorije o nastanku i liječenju oboljelih od poremećaja ličnosti. Poremećaji ličnosti su vrlo česti poremećaji u općoj populaciji, smatra se da čak 10 do 15% ljudi i općoj populaciji zadovoljava kriterije za neki od poremećaja ličnosti. Dijagnoza poremećaja ličnosti, zahtijeva prosudbu dugotrajnog modela funkcioniranja, a osobite crte ličnosti moraju se ispoljiti do rane odrasle dobi. Ovaj dugotrajni model unutrašnjeg doživljavanja i ponašanja izrazito odstupa od očekivanog s obzirom na kulturološku pripadnost osobe, stalan je i nefleksibilan, ima početak u adolescenciji ili ranoj odrasloj dobi, stabilan je tijekom vremena te dovodi do smetnji ili oštećenja. Ovaj se dugotrajni model očituje na dva (ili više) od sljedećih područja:

- 1) kognitivnom (načini percipiranja i interpretiranja samog sebe, drugih ljudi i događaja)
- 2) emotivnom (raspon, intenzitet, labilnost i prikladnost emotivnog odgovora)
- 3) u interpersonalnom funkcioniranju
- 4) u kontroli poriva

Njegova se nefleksibilnost očituje u širokom rasponu osobnih i socijalnih situacija, na kraju

dovodeći do klinički značajnog oštećenja socijalnog, radnog i drugih važnih područja funkcioniranja. Iako se dijagnoza u pravilu postavlja u odrasloj dobi, naznake razvoja poremećaja često se primjećuju još u adolescenciji ili čak u dječjoj dobi. Kombinacija psihoterapije i lijekova standard je u liječenju poremećaja ličnosti. Psihodinamski oblici psihoterapija, individualna, grupna i obiteljska, baziraju se na stvaranju korektivnog emocionalnog iskustva, u okviru uspostavljenog terapijskog odnosa između liječnika/terapeuta i bolesnika. Ovo korektivno iskustvo bi trebalo poslužiti osobi koja se liječi da bolje razumije modele svog mentalnog funkcioniranja i ponašanja te faktore koji su doprinijeli nastanku poremećaja. Istovremeno, u empatijskom ozračju, terapijski odnos je baza koja služi za postupnu promjenu dosadašnjih mehanizama obrane, koji su kod osoba s poremećajem ličnosti velikim dijelom u kategoriji nezrelih i manje adaptivnih. Suicidalnost je česta pojava kod oboljelih od poremećaja ličnosti.

Autor je s grupom kolega, detaljno prikazao dijagnostiku i liječenje poremećaja ličnosti u knjizi "Poremećaji ličnosti – stvarni ljudi, stvarni problemi", u izdanju Medicinske naklade 2015.g. U veljači 2017.g. izlazi nova knjiga tima, pod nazivom "Histerija".

12.20 – 12.30 sati

Pauza

12.30 – 14.00 sati

Okrugli stol: Sve što ste željeli znati o studiju psihologije

Prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet,

prof. dr. sc. Jasminka Despot Lučanin, Hrvatski studiji; Sveučilište u Zagrebu;

doc. dr. sc. Ljiljana Pačić-Turk, Hrvatsko katoličko sveučilište,

prof. dr. Vladimir Takšić, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet sveučilišta u Rijeci

Predstavljanje studija psihologije namijenjeno je učenicima srednjih škola, profesorima i stručnim suradnicima, roditeljima.

14.00 – 14.40 sati

Sam sebi najbolji prijatelj – kratki tečaj pozitivnosti

prof. dr. sc. Majda Rijavec, psihologinja, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

U životu su nam potrebne i pozitivne i negativne emocije. Strah nas upozorava da je nešto opasno, ljutnja nam daje energiju da svladamo prepreke, dok nam tuga pomaže da prebolimo nešto što smo izgubili. Život bez negativnih emocija nije moguć, niti bi bilo dobro pokušati ih potpuno ukloniti iz našeg života. Problem je kad je negativnih emocija previše, a pozitivnih premalo pa smo, običnim riječima rečeno, nesretni ili premalo sretni. Kako bi se mogli suočiti sa takvim trenucima ili razdobljima svog života moramo naučiti kako sami sebi pomoći. Pozitivne emocije važne su jer nam omogućuju da bolje mislimo, produktivniji smo, imamo bolje odnose s drugima a pozitivno djeluju i na naše zdravlje. Pa kad već ulažemo vrijeme u učenje različitih stvari možda ne bi bilo loše uložiti i malo vremena u učenje o samome sebi. U ovom predavanju će biti prikazane metode iz pozitivne psihologije koje pomažu ljudima da na kraće ili duže vrijeme povećaju količinu pozitivnih emocija, povećaju životno zadovoljstvo i unesu više smisla u svoj život. Radi se o metodama koje su se u istraživanjima u području pozitivne psihologije pokazale najučinkovitijima kad su ovi ciljevi u pitanju.

14.40 – 15.20 sati

Psihološko cijepjenje djece

Prof. dr. sc. Dubravka Miljković, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

U životu se ne radi o tome da dobijete dobre karte, nego o tome da loše karte dobro odigrate.

Robert Louis Stevenson

Život ne dijeli uvijek dobre karte pa smo prisiljeni suočiti se s onima koje smo dobili. Kao i u svakoj igri, bolje će se snaći onaj tko već ima nekog iskustva. No što ako takvo iskustvo nismo imali prilike steći? Što ako su nam roditelji, uvijek u najboljoj namjeri, uzimali loše karte, po vezi tražili bolje ili čak odigrali naše partije? E pa, bila je to medvjeda usluga! Doduše, možda nam je glava i ostala čitava (za razliku od glave medvjedovog prijatelja iz Krilovljeve basne) ali za psihološku otpornost se to ne bi moglo reći...

Cijepimo se protiv bolesti raznih, kupujemo police osiguranja, ugrađujemo alarme u kuće, stanove i automobile, spremamo hranu da ne izumremo preko zime a onda Đpadnemo ispit, ostanemo bez posla, ostavi nas dečko, iznevjeri prijateljica, izgubimo omiljene naočale (sve zajedno ili pojedinačno) i – slomimo se.

Što (ni)smo radili kao roditelji ako se i naše dijete jednoga dana nađe u takvoj situaciji? Kako ga možemo psihološki cijepiti da bude otpornije na životne izazove? Doznajte na predavanju.

15.20 – 16.00 sati

Je li Brad Pitt prvi besmrtnik?: Kako celebrity kultura mijenja naše živote

Dr. sc. Sandi Blagonić, etnolog, Pazin, Zavod za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Rijeci/Puli

Kako su dokazi smrtnosti zapravo statistički, postoji li mogućnost da je Brad Pitt besmrtni?

Koja je društvena funkcija medijskog praćenja veze Vlatke Pokos i Josipa Radeljaka?

Što društvo dobiva praćenjem Severine, a što Modnog mačka?

Postoji li veza između lovačko – sakupljačkog društva i Facebooka?

Što razlikuje Big Brother i samostan karmelićanki?

Kakva je budućnost zamjenice “ja”, a kakva zamjenice “mi”?

Konačno, treba li redefinirati pojam paranoje kao načina ustoličenja vlastite važnosti u eri Facebooka i Big Brothera?

16.00 – 16.20 sati

Internalizacija ideala ljepote i utjecaj društvenih mreža na zadovoljstvo tijelom kod mladih

Hajsok Anamarija, univ.bacc.psych., Plantak Petra, univ.bacc.psych., studentice 2.godine, Odsjek za psihologiju FF Sveučilišta u Rijeci

Studentice 2. godine diplomskog studija psihologije u Rijeci, Hajsok Anamarija i Plantak Petra, u siječnju 2017. godine su provele online istraživanje u kojem je sudjelovao uzorak od ukupno 391 ispitanika u rasponu dobi od 17 do 30 godina. Cilj ovog istraživanja je bio ispitati da li utjecaji virtualnih medija, kao što su društvene mreže i drugi internetski sadržaji, djeluju na

opće zadovoljstvo tjelesnim izgledom kod adolescenata i mladih te da li je taj odnos posredovan internalizacijom sociokulturalnih stavova o poželjnom tjelesnom izgledu. Tijekom izlaganja bit će odgovorena pitanja postoji li razlika u zadovoljstvu vlastitim izgledom i tijekom između djevojaka i mladića te imaju li društvene mreže i učestalost njihova korištenja, utjecaj na zadovoljstvo vlastitom slikom tijela. Ovim izlaganjem nastojat će se predstaviti različite implikacije koje proizlaze iz dobivenih rezultata i naglasiti važnost organiziranja različitih intervencija kod mladih u svrhu smanjenja utjecaja medija koji promiču vitkost i mršavost kao glavne standarde ljepote. Internalizacija društvenih standarda idealnog izgleda povezana je s višim nezadovoljstvom tijela iz čega mogu proizaći posljedice širokog raspona, od manjka samopoštovanja i mržnje prema vlastitom tijelu, sve do kobnih posljedica poremećaja u hranjenju.

16.20 – 16.40 sati

“Gospon učitelj Gugl” slavi dvadeset godina

Ratko Čuček, mag. psych., Centar za socijalnu skrb Čakovec, Podružnica Obiteljski centar

Najposjećenija stranica svijeta je registrirana na mreži interneta prije dvadesetak godina. Google je prva stanica u potrazi za odgovorima na sva ona pitanja koja bi prije njega često bila prepuštena zaboravu uslijed nedostatka pravih izvora znanja. “UčiteljGugl” koristi tehnike prezentiranja znanja koje on smatra najboljim ovisno o tehnološkim ograničenjima. Koje su to tehnike te kako fenomen “guglaj to” utječe na raspon pažnje, pamćenje, stil razmišljanja, donošenje odluka, odabir aktivnosti, organizaciju života itd.

Sokrat nije zapisivao svoje misli jer se protivio uporabi pisma bojavši se da ljudi ne postanu zaboravljivi ili umišljeni pametnjakovići zbog dostupnosti neregiziranih tekstova znanja i učenja bez nadzora. Je li ova tzv. “intelektualna tehnologija” nositelj pozitivnih ili negativnih promjena u kognitivnim vještinama i sposobnostima? Trebamo li njenom razvoju pružati otpor? Je li Google uspio promijeniti intelektualno funkcioniranje “digitalnih pismenjaka” u posljednjih 20-ak godina?

16.40 – 17.00 sati

Pauza

17.00 – 18.00 sati

Okrugli stol: predavljanje specijalističkog studija kliničke psihologije:

Sve što ste željeli znati o specijalizaciji iz kliničke psihologije, a niste se odvažili pitati

Ana Bogdanić, dipl. psihologinja, Iva Čolak, Renato Pahić, Tomislav Pučić, Vinka Pučić, Danijela Vuković, dipl. psiholog – profesor, prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić, spec. klin. psihologije, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Tko su klinički psiholozi i što oni zapravo rade? Kako se postaje klinički psiholog? Kako je organiziran poslijediplomski specijalistički studij iz kliničke psihologije i kojim kompetencijama obogaćuje svoje polaznike? Tko to tamo podučava studente, postoji li supervizija? Da li se nakon studija priznaje status kliničkog psihologa i povećava plaća? Što ako i nakon specijalizacije poželim dalje studirati?

Na ova i mnoga druga pitanja koja će vam približiti povratak u studentske klupe, rado će vam odgovoriti apsolvanti treće generacije poslijediplomskog specijalističkog studija kliničke psihologije Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Njima će se pridružiti i voditeljica studija te mentori kliničke prakse.

Ukratko ćemo vam predstaviti studij i podijeliti s vama naša zajednička iskustva. Dobro nam došli!

18.00 – 19.20 sati

Stanje u sustavu odgoja i obrazovanje RH – Ima (li) nade

dr.sc. Boris Jokić, znanstveni suradnik, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu

U izlaganju će biti predstavljeni različiti empirijski podaci o odgojnim i obrazovnim ishodima u Republici Hrvatskoj. Rezultati međunarodnih i nacionalnih istraživanja upućuju na pitanja o tome što uopće možemo očekivati od naših vrtića i škole i kakve veze s našim očekivanjima imaju smartphoneovi, turbo folk pjevačice, instagram, 3D printeri, UBER, i Donald Trump. Poseban osvrt u izlaganju daje se na rezultate populacijskog istraživanja o učenju u četiri sjeverozapadne županije.

Dvorana B, Subota 18.02.2017.

10.00 – 10.40 sati

“Ma kakav nasilnik. On je tako miran i povučen obiteljski čovjek.”: Individualni čimbenici partnerskog nasilničkog ponašanja

Karolina Horvat, mag. psihologije, Centar za socijalnu skrb Varaždin, Odjel za djecu, mlade i obitelj

Partnersko nasilje prema ženama je prepoznato kao ozbiljan problem s različitim, negativnim posljedicama koje ima na žrtve, počinitelje i društvo u cjelini. Pitanje povezanosti konzumacije alkohola i partnerskog nasilja je dugo u fokusu znanosti i javnosti, pri čemu je sklonost pretjeranoj konzumaciji prepoznata kao rizični faktor za počinjenje partnerskog nasilja. Međutim, i na empirijskoj razini se pokazalo da nisu svi muškarci skloniji nasilju pod utjecajem alkohola, odnosno da postoje individualne razlike koje određene pojedince čine sklonijima nasilničkom ponašanju. Pitanjem tih individualnih čimbenika koji predstavljaju rizik za partnerskog nasilje se bavilo istraživanje provedeno tijekom 2015. i 2016. godine u varaždinskom Centru za socijalnu skrb.

10.40 – 11.20 sati

(Ne)komuniciranje o seksualnosti: tko, što, koga, čega, zašto, kako?

Dr. sc. Tanja Jurin, univ.spec.klin, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Zamislite da prvi put uđete u kafić i konobar vam šutke posluži piće koje on misli da vi želite. Bili biste vrlo iznenađeni, a bome i razočarani ako ne bi pogodio vašu želju. No, kada je seks u pitanju nerijetko se pridržavamo ovog pravila. Bez puno izgovorenih riječi o vlastitim potrebama tapkamo u mraku u nadi da smo partneru/ici pružili seksualno zadovoljstvo te da će on ili ona

to pružiti nama. Vjerovanje da smo uspjeli, ponekad je istina, a ponekad i ne...

Ovim predavanjem želi se povećati svijest o važnosti komuniciranja o seksualnosti u partnerstvu. Stoga ćemo se osvrnuti na ključne mitove o komunikaciji o seksualnosti. Istraživanja, a i kliničko iskustvo u radu s parovima sa seksualnim smetnjama ukazuju kako nedostatak razgovora može potaknuti i održavati seksualni problem u vezi. Govorit ćemo o tome **tko kako** komunicira, **što** nas sprječava da komuniciramo više, bolje i kvalitetnije. **Na koji način** otvoreno komunicirati o seksualnosti, **zašto** je to važno.

11.20 – 11.40 sati

Ženska seksualnost: seksualno samopoimanje žene

Josipa Mrla, mag. psihologije, Županijska bolnica Čakovec

Za razumijevanje niza varijabli seksualnog funkcioniranja žene (seksualnog ponašanja: učestalosti seksualnih odnosa, učestalosti masturbacije, broja seksualnih partnera, broja romantičnih ili seksualnih iskustava, razine seksualne želje, seksualnog zadovoljstva, seksualne inteligencije), važno je razumjeti i kognitivne aspekte ženske seksualnosti.

Kako žene poimaju sebe kao seksualno biće? Kako se razvija seksualno samopoimanje žene i koji ga čimbenici uvjetuju? Ovo će predavanje nastojati ukratko odgovoriti na postavljena pitanja i dati uvid u kognitivni aspekt ženske seksualnosti.

11.40 – 12.10 sati

Viagre, Lovegre, Kamagre... a ča ne gre?

Mr.sc. Karin Kuljanić, klinička psihologinja – seksualna terapeutkinja, Centar za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju, Klinika za ginekologiju i porodništvo, KBC Rijeka

Razumijevanje seksualnosti i seksualnog zdravlja doživjelo je značajne promjene u posljednjih 50-ak godina. Medikalizacija seksualnosti je postala uobičajena, osobna i partnerska očekivanja o savršenoj izvedbi seksualnog čina je obavezna, laka dostupnost seksualnih sadržaja izvire s interneta i medijskog prostora i gotovo je nemoguće izbjeći bombardiranje velikog broja neprovjerenih informacija koje uključuju različite oblike seksualnog izražavanja. Koji mitovi i dileme o seksualnosti opstaju, a koje se razvijaju u suvremenom društvu, što je to seksualno zdravlje i je li ga moguće ostvariti, te koje su odrednice seksualno zdravog odnosa u kontekstu pripadajućih društvenih kontroverzi bit će ponuđeni na promišljanje kroz bio-psihosocijalne odrednice ljudske seksualnosti.

12.10 – 12.20 sati

Pauza

12.20 – 12.40 sati

Bigoreksija

med.sestra Nevenka Furjan; med.sestra Kristina Plantak; bacc.med.techn.Vesna Vodopija, Opća bolnica Varaždin

Tjelesni dismorfični poremećaj ili "bolest umišljene ružnoće" je subjektivni osjećaj tjelesne manjkavosti koja objektivno ne postoji. U Hrvatskoj se taj poremećaj najčešće spominje uz

mušku populaciju zbog težnje za savršeno oblikovanim tijelom (bilderi), ali i ženska populacija mnogo ne zaostaje, što zbog njih samih, što zbog društvenog glorificiranja tjelesnog izgleda (manekenke). Teško se dijagnosticira, oboljeli ne žele pričati o svom problemu, a i ako traže pomoć, to će prije učiniti kod liječnika drugih specijalnosti, nego kod psihijatra. Uz farmakološku terapiju u težim kliničkim slikama, problemu se pristupa biheviorističkim psihijatrijskim tretmanom i kognitivnom psihoterapijom.

12.40 – 13.00 sati

Kada ljubav prema hrani postane problem.

Kako pomoći roditeljima i djetetu?

Ana Bogdanić, dipl. psihologinja, KBC Zagreb, Klinika za pedijatriju

Sve više djece u Hrvatskoj i svijetu ima problema zbog prekomjerne tjelesne težine. Uz negativne zdravstvene posljedice, pokazalo se da prekomjerna tjelesna težina, posebno u dječjoj i adolescentnoj dobi, ima značajan utjecaj na razvoj samopouzdanja kod djece te povećava vjerojatnost razvoja emocionalnih problema. Prekomjernu tjelesnu težinu je najbolje prevenirati, a ako je već tu, u manjoj ili većoj mjeri, treba što prije reagirati. O tome zašto se djeca debljaju, kako pomoći djetetu (i roditeljima) da promijene navike koje dovode do debljanja, kako razlikovati prave i lažne signale gladi i kako napraviti dobar plan promjene ponašanja možete saznati tijekom predavanja.

13. 00 – 13.20 sati

Debljina – nužnost multidisciplinarnog pristupa u liječenju

Helena Sveško-Visentin, klinički psiholog,

Centar za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju, KBC Rijeka

Epidemija debljine izdvaja se kao rastući javnozdravstveni problem. Epidemiološki podaci pokazuju da u svijetu postoji više od 700 milijuna pretilih odraslih osoba. U Europi preko 40% odraslih ima prekomjernu tjelesnu masu, a oko 20% je pretilo. Trend rasta indeksa tjelesne mase uočava se i kod odraslih, i među adolescentima i djecom. Dugoročne zdravstvene komplikacije pretilosti su neizbježne.

Kako bi se stalo na kraj tom problemu prije svega nužno je djelovati preventivno. Međutim, što učiniti kada je debljina već prisutna? Individualna nastojanja u rješavanju problema nerijetko završavaju neuspjehom i frustracijama. Iskustva pretilih su da je vrlo teško smršaviti i ostati motiviran u samostalnim pokušajima preuzimanja zdravijih životnih navika. Mnogi ubrzo odustanu. Mnogi i uspiju, ali se potom "kile opet vrate". Važno je motivirati pretile osobe da potraže medicinsku pomoć. Multidisciplinarni pristup liječenju pretilosti u KBC-u Rijeka uključuje medicinsko praćenje i intervencije, edukativne aktivnosti te psihološku pomoć kao neizostavan faktor u liječenju. Dublji uvid u psihološku podlogu poremećaja jedenja / prejedanja neizbježan je. Istraživanja pokazuju da su depresija i debljina povezane: 58% depresivnih rizični su za razvoj debljine, a 55% pretilih za depresiju. Istovremeno WHO predviđa da će depresija do 2020.g. postati druga najraširenija bolest na svijetu.

13.20 – 13.40 sati

Suočeni s pretilošću i životnim navikama predškolaca

Aleksandra Ličanin, međunarodna koordinatorica projekta "On the move" Erasmus+, Međimurska županija

Međimurska županija se kao nositelj međunarodnog projekta "On the move" suočila s rastućim problemom pretilosti, preuhranjenosti i izostanka tjelesne aktivnosti kod djece predškolske dobi. Projekt vrijedan 578.215,69 eura sufinancira program Erasmusd Sport Europske unije, a provodi se u Portugalu, Slovačkoj, Sloveniji, Velikoj Britaniji, Hrvatskoj i na Malti tijekom 18 mjeseci.

Promjena životnih navika, od prehrane do redovitog kretanja ili rekreacije, cilj je ovog projekta koncentriranog na djecu i njihove obitelji. Mališani tri puta tjedno polaze tjelesne aktivnosti (aerobik, gimnastika, plivanje) u Čakovcu, Murskom Središću, Nedelišću i Prelogu, a njihove obitelji dva puta mjesečno dolaze na obiteljska rekreativna okupljanja i pohode šest kulinarskih radionica. Izazovi ovog projekta usmjerenog na meke vještine (soft skills) su: okupljanje djece i roditelja, njihovo zadržavanje u programu, pružanje znanja vezanih uz uravnoteženu prehranu i očuvanje zdravlja, postizanje kvalitativnih i kvantitativnih pomaka u morfološkim, motoričkim i funkcionalnim obilježjima djece.

Rastuća epidemija pretilosti općenito u populaciji kombinacija je ubrzanog dnevnog tempa, loših prehrambenih navika i izostanka tjelesne aktivnosti. Debljina, koja je sama za sebe bolest, također je važan faktor rizika za pojavu bolesti krvožilnog sustava, karcinoma, dijabetesa, ekstremiteta, psihološke poremećaje, a time i za preuranjenu smrtnost. Vrijeme za stvaranje zdravih životnih navika i učenje preventivi je upravo u najranijem djetinjstvu.

13.40 – 14.00 sati

Može li amigdala biti indikativna za ranu fazu Alzheimerove bolesti?

Istraživanja strukture i funkcionalne povezanosti amigdale

Martina Kovačić, mag. psihologije, Srednja škola Čakovec, Gimnazija J. Slavenskog Čakovec, Gospodarska škola Čakovec

Mnoge dosadašnje studije iznjedrile su dokaze o mozgovnim promjenama u vrlo ranim stupnjevima Alzheimerove bolesti (AB), čak i prije pojave klasične, prepoznatljive simptomatike. Poznato je da se te promjene odnose kako na strukturu (u vidu atrofije ili taloženja plakova), tako i na funkciju i povezanost različitih dijelova mozga. Prva oštećenja primijećena su u području medijalnog sljepoočnogreznja, pri čemu se najviše studija fokusiralo na hipokampus. Amigdala je pak, usprkos svojoj relevantnosti u procesiranju emocija i poremećajima u raspoloženju, što spada među prve simptome rane faze AB-a, bila uglavnom zanemarivana. Studija provedena na Tehničkom sveučilištu u Münchenu, a objavljena u rujnu 2016., je pomoću funkcionalnog slikovnog prikaza mozga (fMRI) za vrijeme mirovanja istražila upravo to; promjene u strukturi i funkcionalnoj povezanosti amigdale, i to kod zdravih volontera te AD pacijenata u fazi blagog kognitivnog oštećenja i fazi blage demencije. Rezultati su potvrdili očekivano, pokazavši da se već i najraniji stupnjevi AB-a očituju progresivnim smanjenjem povezanosti amigdale s ostalim strukturama u sljepoočnom, ali i čeonotjemnom području, što pak sugerira da AB direktno remeti intrinzičnu povezanost mozgovnih područja.

U kratkom predavanju će se kroz relativno novo istraživanje predstaviti neurokognitivna psihologija kao interdisciplinarna grana psihologije koja sve više uzima maha u suvremenoj znanosti.

14.00 – 14.30 sati

Ozljede glave i mozga

Mr. sc. Valerija Hauptfeld, klin. psih.,

Klinika za neurokirurgiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Ozljede glave i mozga ili kraniocerebralne ozljede (KCO) su čest uzrok smrtnosti i trajnog invaliditeta kod mladih osoba. U RH čine 50% svih ozljeda u prometu dok su u SAD-u uzrok 40% smrtnih slučajeva od svih akutnih ozljeda. Postraumatska amnezija (PTA) je period od trenutka ozljede do trenutka pune svijesti, uključujući i komu. Kod blagih ozljeda trajanje PTA može biti nekoliko sekundi ili minuta (npr. kod potresa mozga), dok kod vrlo teških kraniocerebralnih ozljeda PTA može potrajati i dulje od godinu dana. Kraniocerebralne ozljede mogu nastati radi različitih vanjskih uzroka, a u RH 50% nastaje zbog udarca ili tučnjave, 25 % KCO zadobiva se u prometnim nesrećama dok cca 17% nastaje pri padu. Nakon teških kraniocerebralnih ozljeda mogu zaostati trajni neurološki i/ili mentalni deficiti. Oporavak od kraniocerebralne ozljede ovisi o vrsti i težini ozljede i o eventualnim komplikacijama (dodatno krvarenje, infekcije, epilepsija, ishemija, hidrocefalus), o dobri, obrazovanju i emocionalnom i intelektualnom statusu bolesnika te o vanjskim čimbenicima kao što su socioekonomske prilike i obiteljsko i radno okruženje.

14.30 – 15.00

Prognoza intelektualnog razvoja na osnovi rezultata na ljestvicama psihomotoričkog razvoja

Izv. prof. Dr. sc. Slavka Galić, Opća županijska bolnica Požega

Jedan od temeljnih ciljeva psihodijagnostičke procjene jest prognoza, a važnost prognoze osobito dolazi do izražaja u psihodijagnostičkoj procjeni djece s različitim razvojnim smetnjama i s neurorizičnim faktorima u anamnezi. Roditeljima ove djece od presudne je važnosti odgovor na pitanje kako će dijete, koje u ranoj dobi ispoljava kašnjenje u razvoju ili ima rizik za takvo kašnjenje, funkcionirati, na primjer, u školi.

S obzirom na nedostatak bilo kakvih instrumenata za procjenu inteligencije do dobi od 6 godina na našem području, psiholozi se uglavnom oslanjaju na rezultate ljestvica psihomotoričkog razvoja. Mnoga istraživanja, međutim, pokazuju da su prognoze kasnijeg intelektualnog razvoja na osnovi rezultata ljestvica psihomotoričkog razvoja opterećene pogreškom.

Istraživanje na našem uzorku od 256 djece s različitim dijagnozama pokazuje da je korelacija između razvojnog kvocijenta na Razvojnom testu Čturić i kvocijenta inteligencije određenog pomoću Wechslerove ljestvice za ispitivanje inteligencije djece 0,761, što je, statistički gledano, vrlo prihvatljivo. Iz kliničke perspektive, međutim, jasno je da ovakva povezanost rezultata na ljestvici psihomotoričkog razvoja i ljestvici inteligencije, upućuje na mogućnost da su u dijela djece moguća neslaganja između ovih rezultata do razine da se razlikuju i kategorije razvoja u koje pripada pojedino dijete. Ovi su rezultati mogu razumjeti u kontekstu osobitosti psihometrijskih instrumenata, specifičnosti razvoja inteligencije i mogućih razvojnih ishoda u djece koja imaju razvojnih teškoća ili faktore rizika za takve teškoće.

15.00 – 15.30

Neuropsihologijska rehabilitacija – kako se bolje i brže oporaviti nakon mozgovnog oštećenja

Dr. sc. Ljiljana Pačić-Turk, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb

U današnje vrijeme sve su učestalija mozgovna oštećenja, bilo da se radi o potresu i kontuziji mozga koji su često posljedica pretrpljenih saobraćajnih nesreća i padova, mozgovnom udaru, hipoksično-ishemijskim promjenama, tumorima mozga ili nekim drugim bolestima koje su povezane sa funkcioniranjem središnjeg živčanog sustava. Pri tome su važna primarna, ali i sekundarna oštećenja koja uglavnom nastaju kao posljedica komplikacija. Za rehabilitaciju je potrebno odrediti tip ozljede i procijeniti njezinu težine te imati detaljni opis kliničkih znakova. Prva neuropsihologijska procjena će poslužiti kao osnova za daljnje praćenje tijeka rehabilitacije. U predavanju će se analizirati razlika između spoznajno-perceptivnog treninga, kompenzacijskog pristupa i holističkog pristupa (neuropsihologijske rehabilitacije), govorit će se o fazama rehabilitacije nakon mozgovnog oštećenja te glavnim pretpostavkama izrade individualnog programa rehabilitacije koji treba biti primjeren određenom bolesniku kod kojeg je neuropsihologijskom procjenom utvrđeno postojanje određenih vrsta deficita mentalnih funkcija (npr. kako definirati ciljeve i podciljeve i način postizanja ciljeva kroz operacionalizaciju, kako provesti pojedine vježbe pažnje i pamćenja, pratiti oporavak, mijenjati strategije, redefinirati ciljeve i slično). Pri tome treba naglasiti važnost multidisciplinarnog tima čije se aktivnosti tijekom procesa rehabilitacije nužno trebaju nadopunjavati.

15.30 – 15.40 sati

Pauza

15.40 – 16.00 sati

Bipolarni afektivni poremećaj

Duje Barišić, dr.med. specijalizant psihijatrije, Županijska bolnica Čakovec

Bipolarni afektivni poremećaj (BAP) je obilježen izmjenama epizoda sniženog i povišenog raspoloženja uz kraća ili duža razdoblja eutimije. Razlikujemo dva tipa poremećaja: BAP I, definiran barem jednom epizodom manije i BAP II s najmanje jednom epizodom hipomanije. Životna prevalencija BAP I varira do 1.6%, a obuhvaća od 10 do 20% svih poremećaja raspoloženja. Podaci pokazuju da do 50% bolesnika s BAP-om pokuša suicid, a 11% završi život samoubojstvom, što ga uz depresiju i alkoholizam čini vodećim psihijatrijskom poremećajem prema učestalosti izvršenih suicida. BAP se dijagnosticira se relativno kasno, liječenje je složeno, direktno vezano uz fazu bolesti, a važnu ulogu u liječenju imaju stabilizatori raspoloženja.

16.00 – 16.20 sati

Što se dogodilo Mustafi?

Jelena Tunjić, dr. med., specijalizant psihijatrije, Županijska bolnica Čakovec

U moru raznovrsnih knjiga i brojnih znanstvenih članaka kao nezaobilazne literature u svakoj edukaciji, često se dogodi da nismo potpuno zadovoljni opisom i prikazom određenih psihobio-socijalnih pojava i poremećaja u društvu, kao i individualnih patnji čovjeka. Znatizelja,

strast, a na koncu i ljubav prema otkrivanju i razumijevanju navedenih pojava, oruđe je koje nas može dovesti do zadovoljenja potrebe kako bi shvatili ono što si nismo mogli objasniti. Vezano uz to, našem društvu, a nažalost i samoj psihijatriji trebalo je dugi niz godina za prepoznavanje i shvaćanje posttraumatskog stresnog poremećaja (PTSP) za koji i dan danas mnogi smatraju da je “nova” bolest, a nerijetko se njezin značaj i umanjuje. Ovim predavanjem će se kroz živopisnu, a nadasve i realističnu pripovijetku nobelovca Ive Andrića prikazati tegobe Mustafe Madžara, glavnog lika koji je “živio” prije nego što je PTSP ušao u medicinski klasifikacijski sustav. Uz to, razmotriti će se kriteriji za postavljanje ove dijagnoze, a književni opis i talenat samog pisca zasigurno će pobuditi brojna pitanja, a možda i dati određene odgovore na pitanja koja su postojala već i ranije.

16.20 – 17.00 sati

Ishod posttraumatskog stresnog poremećaja: oporavak ili kronifikacija

Doc.dr.sc. Špiro Janović, spec. psihijatar, Sveučilište Sjever, pročelnik Zavoda za hitnu i preventivnu psihijatriju, Klinika za psihijatriju, KBC Zagreb

Posttraumatski stresni poremećaj složeno je stanje koje zahvaća sva područja ljudskog funkcioniranja. Pojavnost i intenzitet i tijekom poremećaja nisu obilježeni samo vrstom i snagom stresora već i individualnim značajkama pogođene osobe te kvalitetom obitetske i socijalne podrške za vrijeme oporavka koji može trajati godinama. Složenost psihobiološkog učinka etioloških čimbenika utječe na kliničku prezentaciju smetnji, izbor terapije i ishod liječenja. S vremenom, često se opaža i promjena u vrsti i intenzitetu vodećih simploma, koja traži promjenu i prilagodbu terapijskog pristupa. Osim osnovnih psihofarmakoloških i psihoterapijskih i socioterapijskih tehnika, može se djelovati i na pristup okoline osobi sa simptomima. Osim profesionalnih, u tom su pristupu važni obitelj, zajednica i društvo. Istraživanja pokazuju različito vrijeme trajanja smetnji i njihove posljedice na funkcioniranje i oporavak. Za osnovne simptome navodi se trajanje od 5 do 7 godina nakon pojave uzrokovane stresnim događajem, a smetnje u kroničnom obliku mogu trajati desetljećima. Dotični problem predstavlja i česta pojava komorbiditeta tjelesnih i psihičkih bolesti koja dodatno opterećuje kliničku sliku osnovnog poremećaja. Cilj liječenja posttraumatskog stresnog poremećaja uvijek je oporavak i povratak zadovoljavajućuje kvalitete života osobe koja je doživjela stresni događaj i njegov psiho-bio-socijalni učinak. Tijek poremećaja i liječenje može biti trnovito, komplicirano i dugotrajno, ali ohrabruje mogućnost rada i razvoja sposobnosti i funkcionalnosti u osoba s posttraumatskim stresnim poremećajem i u kronificiranoj formi.

17.00 – 18.00 sati

Pamćenje i sreća: ima neka tajna veza

Mr. spec. Zrinka Zarevski, klin. psih., KBC Zagreb, prof. dr. sc. Zarevski Predrag, Učiteljski fakultet u Zagrebu

Razmatraju se poveznice pristupa pamćenju s kognitivne i kliničke perspektive. Kroz niz pitanja koje laici često upućuju psiholozima o pamćenju poput onih o tome narušava li tehnološki napredak ljudsko pamćenje i postajemo li zato kognitivno “lijeni”, kako izaći na kraj s obiljem informacija koja nas (a još više učenike) svakodnevno “bombardiraju”, može li tehnološki napredak ipak učiniti i neke pozitivne pomake kad je riječ o pamćenju, te može li se pamćenje vježbati. Dakako, sve je to itekako povezano s gorućim pitanjem kurikulske reforme. Klinički aspekti pamćenja

su dovedeni u vezu s intruzivnim pamćenjem kao jednim od sedam “grijeha” pamćenja o kojima govori Schacter. Kako nam rezultati proučavanja metakognicije, metamemorije i strategija pamćenja mogu pomoći da budemo manje nesretni zbog vlastitog pamćenja jest pitanje koje sve više intrigira psihologe, jer sam kapacitet pojedinih faza ili skladišta pamćenje ne nudi velike mogućnosti za poboljšanje. Na koncu se postavlja pitanje zašto uopće zaboravljamo?

Dvorana C, Subota 18.02.2017.

10.00 – 10.20 sati

Elementi prilagodbe u poticanju razvoja digitalnih kompetencija učenika

Izv.prof.dr.sc. Violeta Vidaček Hainš, Fakultet organizacije i informatike Varaždin, Sveučilište u Zagrebu, Željka Čolović Rodik, prof. psihologije, II. Osnovna škola Varaždin

Rad obuhvaća istraživanje vezano uz digitalne kompetencija učenika i nastavnika. Razvoj digitalnih kompetencija je povezan s načinima usvajanja informacija, komunikaciju, kreiranje sadržaja, rješavanje problema i područje sigurnosti.

U sklopu projekta “e-Škole: Uspostava sustava razvoja digitalno zrelih škola”, osnovne i srednje škole u RH se sustavno opremaju digitalnom tehnologijom. Nadalje, provodi se edukacija nastavnika u STEM području (biologija, kemija, matematika, fizika) vezane uz korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) te se prilagođavaju nastavni sadržaji učenicima s posebnim potrebama. Osim toga, projekt uključuje izradu scenarija učenja čiji su osnovni elementi poticanje motivacije za kreativno učenje i primjenu stečenih znanja u praksi (cjelina B5). U sklopu istraživanja projekta E škole su prikupljene povratne informacije od 1 508 učenika osnovnih srednjih škola u RH. Učenici su procijenili zadovoljstvo nastavom temeljenom na scenarijima učenja uz uporabu IKT-a. Podaci su interpretirani kroz mogućnosti primjene IKT-a u STEM području. Komentari učenika su pozitivni, naglašavaju prednosti korištenja digitalnih obrazovnih sadržaja te daju preporuke za poboljšanje. Daljnje smjernice su vezane uz prilagodbu digitalnih obrazovnih sadržaja specifičnim potrebama učenika s teškoćama i učenika koji žele znati više te primjenu projektnih rezultata u školskoj praksi.

10.20 – 10.40 sati

Utjecaj stavova prethodnih generacija na roditelje Varaždinske i Međimurske županije

Lina Đulvat, psihoterapeut, Psihološki centar “Razvoj”, Varaždin

Istraživanje “Kako roditelji i zajednice brinu o djeci najmlađe dobi u Hrvatskoj” koje je proveo Ured UNICEF-a za Hrvastku 2012. godine donosi podatke kako gotovo svi ispitanici (94%) kao prvi izbor u situacijama kad im je potreban savjet oko nedoumica oko odgoja, djetetova ponašanja i razvoja navode članove uže i šire obitelji koji predstavljaju neformalnu podršku. Nadalje, gledajući geografski, roditelji Sjeverne Hrvatske manje su skloni koristiti druge oblike podrške kao sto su drugi roditelji s djecom, te formalne podrške kroz mjere obiteljske politike i socijalnih usluga. Znajući da se današnji roditelj susreće sa mnogim zahtjevima koji nisu

istovjetni uvjetima i zahtjevima prijašnjih generacija, postavlja se pitanje kompetentnosti prijašnjih generacija u savjetovanju. Provođeci grupe podrške roditeljstvu sa roditeljima Varaždinske i Međimurske županije susrela sam se sa nekim odgovorima na pitanja kako se mladi roditelji nose sa tradicijom, odnosno sa utjecajem prijašnjih generacija kada su stavovi drugačiji od onih koje promiču stručnjaci i šira zajednica.

10.40 – 11.20 sati

Terapijsko pričanje priča

univ.spec.psych. Marta Benko, klinički psiholog i psihoterapeut, Klinička psihologija, Poliklinika za dječju i adolescentnu psihijatriju, Klinika za pedijatriju, Klinika za dječje bolesti Zagreb

Značajan napredak u liječenju djece koja boluju od malignih bolesti vodi do potrebe osnaživanja zdravstvene psihologije sa snažnim naglaskom na radom na poboljšanju kvalitete života oboljele djece i adolescenata te njihovih obitelji. Obzirom da se danas pedijatrijske maligne bolesti sagledavaju kao kronična bolest ciljevi terapije nisu samo izlječenje ili produljenje života već i facilitiranje komunikacije, psihološka pomoć pri suočavanju sa lošim vijestima, psihološka priprema, facilitiranje psihološke prilagodbe, krizne intervencije, psihološka i psihoterapijska pomoć tijekom i nakon liječenja, psihološke radionice, re/habilitacija mogućih teškoća SZS-a, pomoć u reintegraciji u školu i zajednicu, psiho-edukacija, istraživanja, razvoj struke i dr. Pedijatrijski psiho-onkolozi bave se individualnim i obiteljskim resursima tijekom krize koju izaziva dijagnoza maligne bolesti, terapija te u nekim slučajevima umiranje, smrt i žalovanje za djetetom. Izgrađuje se suportivan odnos sukladno fizičkim, psihološkim i socijalnim karakteristikama oboljelog djeteta i njegove socijalne okoline uzimajući u obzir individualne razlike u suočavanju i adaptaciji. Psiholog je prisutan uzduž cijelog psihoonkološkog kontinuuma – od prevencije i predkliničke slike bolesti (genetički rizik ili pozitivni tumorski markeri) preko dijagnoze, kurativne terapije i izlječenja do palijativne skrbi i smrti. U radu s djecom koja boluju od malignih bolesti te umirućom djecom posebno korisna pokazala se psihoterapija igrom i kreativnom umjetnošću jer omogućuje da dijete "odigra" svoje osjećaje u sigurnoj okolini. Psihoterapeut igrom i kreativnom umjetnošću pomaže u stvaranju normalne atmosfere u situaciji koja je daleko od normalne te smanjuje osjećaj bespomoćnosti i anksioznosti.

11.20 – 11.40 sati

Formiranje identiteta kod djece

dr.sc. Dario Vučenočić, psiholog, Obiteljski centar, Zadar

Kako bismo što bolje razumjeli proces formiranja identiteta, objasniti ćemo pojmove koji su s njim usko povezani, kao npr. samopoštovanje koje se često ističe kao ključ uspjeha u životu i poslu. Visoko samopoštovanje je osnova pozitivnog mišljenja o sebi i pomaže nam da ga sačuvamo, čak i kad je ono ugroženo (primjerice kad doživimo neuspjeh). Za mentalno zdravlje je od posebne važnosti da ga održavamo stabilnim. U predavanju će biti govora o faktorima koji mogu odrediti razinu samopoštovanja kod djece, kao što su odnosi s roditeljima. Naime, istraživanja su pokazala da roditeljska toplina, podrška i ljubav pozitivno djeluju na emocionalnu i socijalnu stabilnost djece, dok hladni i pretjerano strogi roditelji negativno utječu na razvoj samopoštovanja kod djece. Identitet se ne može oblikovati bez stvaranja slike o sebi, koja određuje naše ponašanje. Samoponašanje uključuje odgovore na pitanje: tko sam ja? Oblikuje se usvajanjem informacija o sebi, a njegov razvoj započinje od najranije dobi. Stvaranje osobnog identiteta

uključuje navedene procese, a pomaže mu i razvoj govora. Usvajanjem rječnika, dijete dolazi u mogućnost da izrazi vlastite stavove, emocije i potrebe. Na tom putu, važno je djecu poticati, pružati im bezuvjetnu podršku, promovirati njihov socijalni i emocionalni razvoj te voditi računa o svim mogućim zamkama koje nam stoje na putu postizanja zdravog identiteta.

11.40 – 12.10 sati

Halo, psiholog! Kod mog djeteta me brine...

dr.sc. Marina Grubić, klinički psiholog, Klinika za pedijatriju, KBC Zagreb

Roditelji su često tijekom odrastanja djeteta suočeni s pitanjama vezanim uz njegov razvoj i ponašanje. Što je normalno? Što može učiniti roditelj? Kada treba potražiti stručnu pomoć?

Do koje dobi je normalno da se dijete budi po noći? Treba li dijete spavati u krevetu s roditeljima?

Do kada je dobro dojiti dijete? Što učiniti kad se dijete baci na pod ili me udara kad je ljuto?

Zašto neće jesti? Kako reagirati kad ima noćni strah? Kako ga odviknuti od pelena? Kako raz-

govarati s njim o razvodu roditelja? Kako ga potaknuti da više uči? Kako ga učiniti sigurnijim u sebe? Što učiniti ako ima noćno mokrenje? Kako razgovarati s buntovnim tinejđerom?

Ukoliko si postavljate ova ili slična pitanja dodite po odgovore na radionicu za roditelje koju će voditi dječji klinički psiholog.

Ne tražite odgovore kod prijateljica, baka, dr. Googla jer ih možete dobiti od stručnjaka UŽIVO!

12.10 – 12.30 sati

Tete pričalice u Dječjoj bolnici Kantrida

Tamara Milovanović, mag.psihologije,

KBC Rijeka, Centar za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju

Odlazak u bolnicu predstavlja za većinu ljudi, posebice za djecu, stresan događaj jer je praćen neizvjesnošću i neugodnim emocionalnim stanjima. Udruga za promicanje dobrobiti djece pokrenula je 2009. godine projekt Pripovjedač/ica priča djeci za laku noć u Dječjoj bolnici Kantrida. Organiziranim volontiranjem uz stručnu podršku nastoji doprinijeti smanjenju negativnih posljedica hospitalizacije. Svaku večer volonteri odlaze u bolnicu i provodeći vrijeme s djecom trude se uljepšati im odlazak na počinak. Doprinos ovog projekta vidljiv je u pozitivnom ozračju unutar bolnice kojeg kreiraju volonteri, od djece prozvani Tete i Barbe pričalice.

12.30 – 13.00 sati

Dijete, epilepsija i stigma

Mr. spec. Inge Vlašić-Cicvarić, klinički psiholog, Centar za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju, KBC Rijeka, prof. dr.sc. Igor Prpić, dr.med., neuropedijatar, KBC Rijeka

Često navodeći riječi W. Lennox: "Epilepsija je jedina bolest kod koje su psihosocijalne posljedice gore od bolesti same" mnogi ističu da je upravo stigma jedan od najutjecajnijih negativnih čimbenika na život osoba koje boluju od epilepsije. Unatoč znanstvenim spoznajama i napretku u mogućnostima liječenja stigmatizacija djece koja se liječe od epilepsije i danas u 21. stoljeću i nadalje predstavlja problem za djecu i njihove roditelje. Neznanje i predrasude poznati su temelji stigmatizacije. Podsjetit ćemo se na davnašnja vjerovanja koja danas smatramo primitivnim, za starjelim i nadamo se prevaziđenim, ali i pokazati nalaze suvremenih istraživanja koji kod slušatelja također mogu naići na nevjericu. Široko je prihvaćeno stajalište da suzbijanje stigme

može pomoći unapređivanju kvalitete života oboljelih. Kao prvi korak u borbi protiv stigme navodi se podizanje svjesnosti o stigmati, otkrivanje njene prisutnosti i djelovanja. Za razvoj i implementaciju intervencija za unapređivanje psihosocijalnog zdravlja djece s epilepsijom nužno je razumijevanje učinaka stigme koja prati ovu bolest. Snižena kvaliteta života djece s epilepsijom dobrim je dijelom rezultat neopravdanih ograničenja kao i neprimjerenih stavova okoline. Stoga posebno naglašavamo iznimnu važnost kontinuiranog poticanja znanja o ovoj temi svih djetetu značajnih odraslih – roditelji, odgojitelji, učitelji, stručnjaci za zaštitu zdravlja koji mogu nena- mjerno prezaštićivanjem djelovati kao “stigma treneri” svojoj djeci, učenicima, pacijentima.

13.00 – 13.30 sati

Ograničenja i zabrane kod djece oboljele od epilepsije

Prof. dr. sc. Igor Prpić, neuropedijatar, Jelena Begić, bacc.med.tech., mr. Inge Vlašić-Cicvarić, spec. klinički psiholog, KBC Rijeka

Pitanje zabrana koje se nameću djeci s epilepsijom posebno je osjetljivo jer nije lako pomiriti rigorozni i permisivni stav, a da bi se uz racionalnu procjenu rizika omogućilo zadovoljavajuću socijalnu integraciju. Podaci epidemiološke studije provedene u Njemačkoj pokazuju da dvije trećine ispitanika koji se liječe od epilepsije izvještavaju o svakodnevnom suočavanju s brojnim zabranama i ograničenjima u području školovanja, zapošljavanja, sportskih aktivnosti, zabave i druženja, prihvaćanja u socijalnom okruženju. Različite mjere opreza i upozorenja, potrebne su ali ne univerzalno nego u odnosu na kvalitetu kontrole napada, tipa epilepsije, težine napada i terapije. Štetnost stava pretjerane zaštite djeteta koje se liječi od epilepsije nametanjem neopravdanih zabrana i ograničenja je dalekosežna.

Glede zabrana i ograničenja na djelu su mnoge predrasude koje očituju nedostatno znanje onih koji ih postavljaju. Osvrnut ćemo se na najčešće te prikazati rezultate ispitivanja stavova i znanja zdravstvenih i prosvjetnih djelatnika, kao značajnih odraslih autoriteta, vezanim za ovu temu. Pokazatelji nedostatnog znanja temeljem kojeg se djeci koja se liječe od epilepsije mogu nametati neopravdana ograničenja ili propuštati nužna, svakako ukazuju na potrebu većeg angažmana u educiranju zdravstvenih i prosvjetnih djelatnika, ali i šire javnosti o ovoj problematici.

13.30 – 13.40 sati

Pauza

13.40 – 14.20 sati

Psiholog kao podrška roditeljima djece s teškoćama

Minja Jeić, prof. psihologije, DV “Vrbik”, Zagreb

U predavanju će se prikazati kako vrtički psiholog može davati podršku roditeljima, a posebice roditeljima djece s teškoćama. Opisat će se:

- Program radionica za roditelje djece s teškoćama Rastimo zajedno Plus, razvijen u okviru UNICEF-a. Radionice nude zajedničko učenje roditelja i stručnjaka o roditeljstvu, specifičnostima roditeljstva djece s teškoćama u razvoju, o potrebama, odnosima i komunikaciji djece i roditelja. Radionice omogućuju međusobnu podršku, poticajno i osnažujuće okruženje i partnersku razmjenu između roditelja i voditeljica.

- Program podrške uključivanju djece s teškoćama u razvoju u redovne vrtiće u Hrvatskoj, s posebnim osvrtom na senzibilizaciju djece i njihovih roditelja na dolazak djeteta s teškoćama u vrtić

14.20 – 14.40 sati **“Suvremeno roditeljstvo”**

Danijela Vuković, dipl. psiholog – profesor, Zrinka Korotaj Rožmanić, spec.klin.psihologije, KBC Rijeka, Centar za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju

Suvremeni stil života čini roditeljstvo težim nego ikada prije. U vlastitoj odraslosti roditelji su pretrpani obavezama i rasporedima, opterećeni brigama, otežano se snalaze u zahtjevima brojnih uloga koje svakodnevno moraju ispunjavati i zadovoljavati, preumorni su za igru i uključivanje u zajedničke aktivnosti sa svojom djecom. S druge su strane kontinuirano okruženi medijskim porukama o uspješnom roditeljstvu, informacijama o tome što je za njihovu djecu najbolje, pod pritiskom su da djeci od najranije dobi moraju omogućiti sve kako ne bi učinili dugoročne, nepopravljive propuste. Posljedica je sve veća zbunjenost o načinima postupanja prema djetetu, roditelji se otežano snalaze u određivanju omjera između postavljanja granica i pravila te dopuštanja slobode i autonomije djeteta. Navedeno je sve više vidljivo i kroz svakodnevni rad psihologa gdje roditelji izražavaju potrebu za odgojnim smjernicama i podrškom. Ovo kratko izlaganje vam neće ponuditi “kuharicu za roditeljstvo” (gotovih recepata nažalost nema), ali vas može podsjetiti na univerzalne sastojke koji su neophodni da bi se postigla razlika u kvaliteti...Zato krenimo kuhati zajedno!

14.40 – 15.00 sati **Procjena temperamenta i socijalne zrelosti kod djece s poremećajem razvoja govora i jezika**

Jelena Vivoda Mladenić, dipl.psih, prof., Centar za kliničku, zdravstvenu i organizacijsku psihologiju KBC Rijeka

Govor i jezik su među najsavršenijim i najsloženijim sposobnostima ljudi koji imaju funkciju komunikacije, uspostavljanja i održavanja odnosa s drugima, izražavanja vlastitih misli, osjećaja, stavova, traženja odgovora na pitanja, dijeljenja informacija... U ovom radu smo željeli utvrditi povezanost govorno-jezičnih i emocionalnih tegoba. Sudjelovala su djeca koja su uključena u logopedski tretman. Djecu koja imaju dodatne poteškoće sluha, intelektualne deficite, neurološke ili psihijatrijske poremećaje nismo obuhvatili u ovom radu. U predškolskoj dobi navedenu je povezanost emocionalnih/ponašajnih tegoba nužno ispitivati koristeći procjene roditelja. Oni su ispunili EASI upitnik koji mjeri četiri dimenzije: emocionalnost, aktivnost, druželjubivost i impulzivnost, te Vinelandsku skalu socijalne zrelosti, koja mjeri: djetetovu samostalnost, socijalizaciju, komunikaciju s okolinom i kretanje. Rezultati ukazuju kako su u visokom postotku djeca s poremećajem u govorno-jezičnom razvoju anksiozna, nesamostalna, izbjegavaju verbalnu komunikaciju i povlače se u socijalnim kontaktima.

Dijete koje otežano govori, kojega okolina ne razumije te se od njega traži ponavljanje verbalnog iskaza, vrlo često reagira povlačenjem i zadržavanjem ideja/misli/emocija za sebe – što može utjecati na pojavu ozbiljnih emocionalnih tegoba. Navedeno potvrđuje našu praksu kako je, osim logopedskog tretmana, nužno uključivanje djeteta i njihovih roditelja u psihološko savjetovanje i terapijski rad.

15.00 – 15.30 sati

Muke s opsegom i površinom – ima li to veze s psihologijom?

Prof. dr. sc. Vesna Vlahović-Štetić,

Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

U izlaganju se prikazuje tzv. iluzija linearnosti odnosno sklonost da u zadacima proporcionalnosti koristimo isključivo linearni model iako on nije uvijek primjenjiv. Najpoznatija netočna primjena linearnosti javlja se u području geometrije i mjerenja, u zadacima koji uključuju odnose između duljina i površina odnosno volumena uvećanih ili umanjениh likova ili figura. Brojna psihologijska istraživanja pokazuju da se iluzija linearnosti razvija od početaka osnovne škole i zadržava i u odrasloj dobi. Pokušaji da se iluzija smanji rezultiraju poboljšanjima u ratka no posljedica je da učenici tada pokušavaju nelinearni model primijeniti u linearnim zadacima. Uz podatke o inozemnim istraživanjima bit će riječi i o nalazima u našim školama.

15.30 – 16.00 sati

Kako pomoći roditeljima da pomognu djetetu pri učenju?

Nada Kegalj, školski psiholog, OŠ Podmurvice, Rijeka

Ide li Vaše dijete rado u školu? Je li učenje kod kuće postalo mučenje? Piše li zadaću cijelo popodne i navečer? Kada i kako osamostaliti dijete u učenju? Koje strategije pri učenju koristi Vaše dijete? Gdje i kada uči? Ima li radne navike? Koje su njegove kućne obaveze? Jeste li umorni od njegove škole? Kako se ponašate kad dobije lošiju ocjenu od očekivane? Kako nagradujete svoje dijete? Čita li Vaše dijete lektiru? Ili to činite Vi? Imate li kontakte s drugim roditeljima i vršnjacima? Koliko Vaše dijete gleda televiziju ili igra video igrice? Ima li profil na Facebooku? Imate li bilo kakvih pitanja vezana za pomoć pri učenju, dođite da porazgovaramo.

16.00 – 16.20 sati

CAP (engl. Child Assault Prevention) program

Renata Lisac, psiholog, OŠ Ivanke Trohar Fužine, OŠ Rudolfa Strohala Lokve, OŠ Mrkopalj; Deniza Dinić, psiholog OŠ Viktora Cara; Emina Lovran, psiholog, Mirjana Černeka, psiholog, OŠ Brešca.

U predavanju će se prikazati rad Savjetovališta u kojem rade psiholog, liječnik, socijalni radnik i socijalni pedagog koristeći kompetencije i znanja svoje struke te nadopunjujući se međusobno. CAP (engl. Child Assault Prevention) program je primarne prevencije nasilja nad djecom. Primarna prevencija odnosi se na ono što prvo treba poduzeti, kako si pomoći u prvim trenucima ugroženosti. Program se temelji na uvjerenju da djecu treba poučiti kako se oduprijeti situacijama koje ih ugrožavaju. Važno je poučiti djecu njihovim pravima, da se osjećaju dobro (snažno, sigurno i slobodno) te načinima na koje si hitno mogu pomoći kada su ugroženi. Kako se program provodi? U radu se na konkretnim primjerima djecu poučava kako reagirati u situacijama zlostavljanja od strane: drugog djeteta, nepoznate odrasle osobe ili pak poznate odrasle osobe, odnosno kod fizičkog, psihičkog i seksualnog nasilja.

16.20 – 16.50 sati

Komore kao institucionalni oblik regulacije profesije i zaštite javnog interesa

Teuta Barušić, mag. psihologije, Ingrid Cippicco, prof. psihologije, Hrvatska psihološka komora

Komore kao profesionalna udruženja osnovana za regulaciju profesija dugo su prisutan i priznat organizacijski oblik kako u svijetu tako i kod nas. Početci sežu još u 19. stoljeće, a opravdanje za regulaciju profesija traži se u javnom interesu, zbog kojeg neke profesije moraju postaviti zahtjeve nadziranja, osiguranja uvjeta i poštivanja profesionalne etike pri pružanju usluga, postaviti zahtjeve za ulazak u profesiju, a povrh toga promicati struku. Regulacije mogu biti različite, ali se samoregulacija pokazala kao oblik s najviše prednosti. Na predavanju će biti predstavljena Hrvatska psihološka komora: njezin osnutak, struktura, Status, provedeni akti, standardi rada. Izlaganje obuhvaća i neke statističke pokazatelje: pregled porasta broja članstva tijekom godina, dobnu i spolnu strukturu članstva, distribuciju broja psihologa po područjima u kojima djeluju i po županijama.

16.50 – 17. 20 sati

EuroPsy diploma u Hrvatskoj – zašto nam treba i kako je možemo dobiti?

Mr. spec. Josip Lopizić, klin. psih., Opća bolnica Dubrovnik, Hrvatsko psihološko društvo

EuroPsy je europski standard obrazovanja i treninga koji omogućuje psiholozima priznavanje posjedovanja kvalifikacije u psihologiji na europskoj razini. Zasniva se na šestogodišnjem obrazovanju i treningu u psihologiji koji uključuje i godinu dana mentorirane prakse. EuroPsy je baziran na EuroPsy "Okviru za obrazovanje i trening psihologa u Europi" koji je prihvaćen od strane EFPA-e (Europske Federacije Psiholoških Udruga) 2001. godine.

Psiholozi koji imaju EuroPsy upisuju se u Registar europskih psihologa koji razlikuje tri široka profesionalna konteksta – obrazovanje, klinika i zdravlje, organizacija i rad.

EuroPsy projekt je razvijen kako bi se uspostavila i ujednačila mjera kvalitete obrazovanja i prakse u europskoj psihologiji i sukladno zaštitila javnost/korisnici, kao i poboljšala mobilnost psihologa među zemljama Europe.

EuroPsy diploma osigurava:

- Kao kvalificiranom psihologu: 'oznaku' ili standard kvalitete koji će vam osigurati najbolje predstavljanje korisnicima, kako domaćim tako i inozemnim a također će vam pomoći u promatranju posla izvan domovine, ako to želite.
- Kao poslodavcu: standard kvalitete širom Europe i transparentno sredstvo razumijevanja kompetencija psihologa i usporedbe kvalifikacija u različitim zemljama.
- Kao klijentu i javnosti: zaštitu kroz postojanje Registra kvalificiranih psihologa koji potvrđuje i jamči standard i kvalitetu.

Kakva je situacija u Hrvatskoj, što je do sada učinjeno i koji nas koraci očekuju na afirmaciji EuroPsy diplome te kada možemo očekivati prve EuroPsy diplomante u našoj zemlji predstavit će se u ovom izlaganju.

17.20 – 17.40 sati

ACT program – podrška sigurnom odrastanju djece – prikaz programa

Kamea Jaman prof.psih., savjetnik i Dubravka Svilar Blažinić, prof.psih.,univ.spec.fam.med., HPD

Program Adults and Children Together (ACT) razvijen je i koordiniran od strane Američkog psihološkog društva i njegovog Ureda za prevenciju nasilja. Provodi se u 17 država SAD-a, kao i u Brazilu, Columbiji, Puerto Ricu, Ecuadoru, Grčkoj, Guatemali, Peruu, Japanu i Tiwanu, a započinje u Bosni, Turskoj, Portugalu i Hrvatskoj. Prepoznat je od svjetskih organizacija The World Health Organization (WHO), Centra za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) i njihovog odjela za prevenciju nasilja, The US office of head start i drugih. ACT ima fokus na ulogu odraslih u oblikovanju djetetovog okruženja i iskustava u vidu izgrađivanja sigurne obitelji koja čuva djecu od nasilja i njegovih dugoročnih posljedica. Promovira pozitivne roditeljske vještine kod roditelja djece od rođenja do 8 godine života. Program se osniva na istraživanjima koja pokazuju da u ranim godinama djetinjstva djeca uče temelje za svoj život. Prilagođen je za primjenu kod različitih skupina roditelja, uključujući i roditelje sa mjerama obiteljsko-pravne zaštite, roditelje u zatvoru te roditelje sa problemima u duševnom zdravlju. U organizaciji Hrvatskog psihološkog društva (HPD) provodit će se edukacija stručnjaka različitih profila za primjenu ACT programa u Hrvatskoj.

17.40 – 18.00 sati

Programska i profesionalna podrška roditeljima i u ranointerventnim programima Udruge za ranu intervenciju Varaždinske županije

Emina Kovačić, mag.rehab.educ., Mia Marčec, prof. logoped., Udruga za ranu intervenciju Varaždinske županije, Centar za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar Varaždin

Istraživanja ranih faza razvoja pokazala su neprocjenjivu uloga istog na procese učenja od najranije dobi. Obzirom da se u prve tri godine oblikuju temeljni psihički sustavi, izloženost ranoj stimulaciji kod neurozrične djece od velike je važnosti.

Udruga za ranu intervenciju Varaždinske županije broj 45 djece – članova s različitim teškoćama (autizam, motorička oštećenja, ADHD). Unutar udruge djeluju stručnjaci različitih edukacijsko – rehabilitacijskih profila koji provode individualne terapije sukladno potrebama svakog djeteta. Provodimo terapiju senzornom integracijom, ABA pristup, Floortime terapiju, principe edukacijske kineziologije i Montessori pedagogije. Proveli smo i važne projekte u suradnji s Varaždinskom županijom. Unutar udruge djeluju igraonice (projekt “Kava za mamu”). Na predavanju će biti predstavljen rad Udruge.

18.00 – 18.20 sati

HANDLE® pristup u radu s djecom s teškoćama

Maja Oreški Bradarić, prof. rehabilitator, Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec

Često, kada vidimo dijete s teškoćama, iako ga ne poznajemo i ne znamo ništa o njemu, možemo pretpostaviti da se radi upravo o djetetu s teškoćama promatrajući njegovo ponašanje. Kako? Neprestano mahanje rukama ispred očiju, ljuljanje tijela naprijed-natrag, potreba za stalnim kretanjem, vrištanje na mjestima gdje je gužva, samo su neka ponašanja koja mogu iskamčiti

pogleda slučajnih prolaznika iz čijih očiju se može pročitati pitanje: “Što je s ovim djetetom?”. Kad se pojavi neko takvo, “ometajuće ponašanje”, vrlo ga često imamo potrebu ukloniti, odnosno zamijeniti nekim poželjnim ponašanjem.

HANDLE pristup – holistički pristup neurorazvojnim učinkovitostima učenja svako ponašanje gleda kao način komunikacije kojim nam dijete pokazuje koje neurorazvojne sustave je potrebno osnaživati. HANDLE traži uzroke određenih ponašanja, ali traži i uzroke koji djetetu otežavaju učenje, igru, čak i odmor. Svojim aktivnostima pomaže povezivanje mozga i tijela s ciljem da se djetetu olakša svakodnevno funkcioniranje u svim područjima. Učenje može biti zabavno. HANDLE može pomoći svakom pojedincu, pa je tako pomogao i velikom broju djece s teškoćama u razvoju, diljem svijeta, da ostvare svoj puni potencijal.

18.20 – 18.40 sati

Od emocionalno svjesnog djeteta do društveno odgovorne osobe

Tatjana Gjurković, mag. psihologije, psihoterapeut, RPT, PTSTA, Centar Proventus, Zagreb

U našem društvu se općenito naglašava važnost kognitivnih sposobnosti i mjerljivog znanja. Istovremeno sve više znanstvenih istraživanja potvrđuju važnost socio-emocionalnih kapaciteta djeteta za nošenje s izazovnim situacijama.

Daniel Goleman je još 1995. naglasio važnost razvoja emocionalne inteligencije. Kako bi se doprinijelo tome, u odnosu s djecom i s ljudima općenito, važno je biti svjestan vlastitih emocionalnih kapaciteta. No, znati kako reagiramo u stresnim situacijama i svjesnost u samoj stresnoj situaciju kako reagiramo, često nije isto. Čak i kada znamo kako se ponašamo u stresnim situacijama, to ne podrazumijeva da razumijemo do kraja uzroke vlastitog ponašanja kao niti promjenu tog ponašanja. Pri tom, da bismo na adekvatan način odgovorili na tuđe potrebe, važno je da prepoznamo i obrasce razmišljanja, osjećanja i ponašanja drugih oko sebe. Sve navedeno zahtjeva visoku motiviranost i svjesno ulaganje truda u početku kako bi se došlo do željene promjene.

Djeca i odgoj djece u današnje vrijeme sve su češći snažan motivator za ove promjene kod roditelja i drugih koji odgajaju djecu. Svjesni važnosti socio-emocionalnog razvoja djeteta za nošenje sa stresnim situacijama, mnogi roditelji i drugi odrasli žele djecu naučiti vještinama koje će im upravo to omogućavati. No, da bi dijete odraslo u empatičnu i samo-svjesnu osobu, ona to iskustvo treba imati u odnosu s roditeljima i sa svojom okolinom tijekom svog odrastanja. Isprepletenost ovih zahtjeva – da bi dijete imalo socio-emocionalne vještine, ljudi u njegovoj okolini trebaju iste posjedovati – čini ovaj put još zahtjevnijim.

10.00 – 15.00 sati

Simpozij: Psihologija za poduzetnike

10.00 – 11.30 sati

Radionica:

Sindrom profesionalnog sagorijevanja (Burn – Out)

Voditeljica – Zora Subotić, psihologinja i psihoterapeutkinja

Ciljevi

1. naučiti prepoznati simptome stresa i “sagorijevanja”
2. otkriti koje se sve promjene događaju kad smo u stresu – u tijelu, osjećajima, mišljenju i odnosima
3. upoznati i primijeniti neke od tehnika nošenja sa stresom

Pristup i metoda

Interaktivne timska radionica – zainteresirani dobivaju nove uvide o stresu, vlastitim reakcijama i mogućim načinima nošenja sa stresom.

Program se bazira na različitim znanjima i iskustvima iz područja psihologije i psihoterapije.

11.30 – 11.40 sati

Pauza

11.40 – 12.00 sati

Pod stresom sam!

Irena Šestak, dipl. psiholog

Kada se osjećate preopterećeno, gubite samopouzdanje te možete postati razdražljivi ili povučeni. To vas može učiniti manje produktivnim i manje učinkovitim u vašem poslu, te vam se može učiniti da su koristi od posla manje nego što ste u njega uložili. Zanemarivanje upozoravajućih znakova na stres može dovesti do većih problema. Osim što ometa obavljanje posla i smanjuje zadovoljstvo, kroničan ili intenzivan stres također može dovesti do fizičkih i emocionalnih zdravstvenih problema. Tijekom predavanja odgovorit ćemo na pitanje što je stres, kako ga prepoznati i kako ga smanjiti, te ćemo se osvrnuti na stres u radom okruženju.

12.00 – 12.20 sati

Udruga djelatnika u upravljanju ljudskim resursima – Centar HR

Igor Kovač, dipl. psihologije, Udruga djelatnika u upravljanju ljudskim resursima – Centar HR

Strukovna Udruga djelatnika u upravljanju ljudskim resursima – Centar HR, osnovana je u cilju promicanja razvitka i unaprjeđenja područja upravljanja ljudskim resursima, njegove

prepoznatljivosti kao struke na hrvatskom tržištu rada te međusobnog povezivanja i edukacije. Kroz svoj rad udruga omogućava HR stručnjacima kontinuirani razvoj te pokreće projekte kroz koje se razvijaju i jačaju stručne kompetencije.

Neki od prepoznatih projekata HR Centra su: izrada i promoviranje Kodeksa stručnjaka u upravljanju ljudskim resursima; HR druženja – redoviti susreti HR stručnjaka vezani uz odabrane teme; mentorski program – kroz koji članovi HR Centra mogu dobiti podršku i usmjerenje od strane eminentnih stručnjaka u pojedinim područjima; HR Summit – godišnja konferencija HR stručnjaka; Prometej – godišnja nagrada za najboljeg menadžera ljudskih resursa, Mladi potencijali HR-a – promovira mlade HR stručnjake visokih potencijala.

12.20 – 12.40 sati

Sagorijevanje na poslu – može li se (i kako) izbjeći?

Hrvoje Gligora, prof. psihologije, Hrvatska psihološka komora

O sagorijevanju na poslu ili *burnoutu* napisano je i rečeno do sada u stručnim krugovima mnogo toga. Kao i koncept i pojam *mobbinga*, i *burnout* je ušao u rječnike naše poslovne svakodnevice pod utjecajem trendova koji se javljaju na lokalnim i svjetskim tržištima – od razvitka korporacija, njihove strategije stvaranja dobiti, razvoj i premještaj poslova u zemlje u razvoju do razvitka informacijskih tehnologija, centralizacije moći i raznolikosti generacija prisutnih na tržištima rada.

U situacijama prevelikog stresa i opterećenja, ali i nedovoljno definiranih stavova prema radu, može doći do pojave *burnouta* ili sagorijevanja na poslu. U ovom predavanju naglasak će biti stavljen na identifikaciju stresora i elemenata odnosa prema poslu kojima možemo prevenirati *burnout* i spriječiti njegove dublje posljedice.

12.40 – 13.20 sati

Emocionalna inteligencija: zašto nam je važna i kako je steći?

Prof. dr. Vladimir Takšić, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet sveučilišta u Rijeci

Emocionalna inteligencija (EI) pretpostavlja složeni sklop sposobnosti i vještina uočavanja, razumijevanja, izražavanja, reguliranja i upravljanja svojim i emocijama drugih osoba. Pojavila se početkom devedesetih godina prošlog milenija, a planetarnu popularnost je postigla nakon izlaska Golemanove knjige pod istim imenom koja je dvije godine bila bestseller diljem Svijeta. Prema osnovnoj ideji autora El Petera Saloveya i Jacka Mayera kriterij za postojanje visoke EI kod pojedinca je da je on zadovoljan i sretan u životu. Jer ako navedenom skupu sposobnosti dodamo i neizostavnu otvorenost za emocije, onda je jasno da je za dostizanje visoke razine navedenih sposobnosti potrebna empatija i prosocijalno ponašanje pojedinca. EI je i vrlo suptilna tvorevina koju treba njegovati i kultivirati jer se razvija tijekom cijelog života. Ona je zato možda najbliža pojmu koji je davno spomenut kada se govori o različitim kognitivnim sposobnostima i inteligencijama, a to je – razboritost koja je odlika starijih osoba. Slijedom navedenog osobe visoke EI nabolje se može opisati kao karizmatične, odnosno one koje uživaju bezgranično povjerenje i uspijevaju motivirati druge ljude ali i sebe.

Rezultati istraživanja potvrđuju navedene pretpostavke i sugeriraju zaključak da je emocionalna inteligencija vrlo važan preventivni i zaštitni čimbenik od problema u ponašanju kao i eventualnog razvoja psihopatoloških poremećaja.

13.20 – 14.00 sati

Don't always blame the government – Responsibility, Accountability, Communication and Information in Team Development

Mike Pugh, Business Consultant, Owner and Director of Main Door d.o.o., Zagreb

Sharing practical business experiences, Mike will give you some international perspectives in best practice of building sustainable teams and creative work atmosphere, in spite of outside barriers.

Ne krivite uvijek vladu – Odgovornost, pouzdanost, komunikacija i informiranost u razvoju timova

Mike Pugh, konzultant, Main Door d.o.o., Zagreb

Kako razvijati održive i uspješne poslovne timove i kreativnu atmosferu unatoč vanjskim preprekama – dijeleći s vama praktična poslovna iskustva i rješenja, Mike će vam dati neke nove perspektive iz najboljih međunarodnih praksi.

Jezik – engleski / s prevodenjem

14.00 – 14.20 sati

Sindrom izgaranja na poslu

Dr. sc. Sanja Bradić, prof., Gimnazija Eugena Kumičića Opatija

Izgaranje na poslu podrazumijeva narušen odnos pojedinca prema poslu koji uključuje rad s drugim ljudima. Istraživanja pokazuju da se *izgaranje* iz radne počelo prelijevati i u razne sfere naše svakodnevice poput npr. studentske ili u partnerske odnose. Više Vam nije stalo do klijenata s kojima poslujete, učenika kojima predajete, pacijenata kojima pomažete, sumnjate u svoje ambicije i uspjeh i to se odražava na Vaše zdravlje – na vrijeme prepoznajte neke od znakova *izgaranja*!

14.20 – 15.00 sati

Odmori se, zaslužio si!

Radionica praktičnih vještina opuštanja

Sandra Popijač Tomšić, mag. psihologije, Boxmark Leather d.o.o.

Stres na radnom mjestu je dio svakodnevnog života za radnike širom svijeta, i može čak i naj-sretnijim ljudima narušiti kvalitetu života. Posebno su mu izloženi manageri i poduzetnici u visoko kompetitivnim zanimanjima (primjerice financije, prodaja, internet okruženje...), i oni koji rade u brzo mijenjajućim okruženjima ili u neizvjesnim situacijama (npr. liječnici).

Naučiti tehnike opuštanja za ublažavanje stresa i napetosti je jedna od najvažnijih stvari koje možete učiniti za vaše mentalno i fizičko zdravlje. Kako se razbuditi kad vas uhvati zamor od dugotrajnog ili možda monotonog posla, ili pak opustiti se nakon ubrzanog hektičnog ritma rada? Možete naučiti na ovoj radionici.

15.00 – 17.00 sati

Naklada Slap

Kontratransfer u forenzičkoj psihijatriji. “Subjektivni” kriteriji za objektivne procjene u forenzičkoj dijagnostici i terapiji, u izdanju Naklade Slap

dr. sc. Miroslav Goreta, autor, dr. sc. Anto Bagarić, recenzent, dr. sc. Krunoslav Matešić, glavni urednik Naklade Slap

Knjiga Miroslava Gorete Kontratransfer u forenzičkoj psihijatriji – “subjektivni” kriteriji za objektivne procjene u forenzičkoj dijagnostici i terapiji, nije opsežna po broju stranica, ali je iznimno snažna po sadržaju koji obrađuje. U njoj se autor upustio u vrlo zahtjevnu zadaću “raskrinkavanja” nesvjesnih reakcija, poznatih kao fenomen kontratransfera, koji je neizbježan i nerijetko dominira u svim interpersonalnim odnosima, ali se unatoč tome uporno ignorira i zanemaruje.

Koristeći svoje veliko znanje i bogato iskustvo forenzičkog psihijatra, autor, polazeći od kontratransfera kao etnopsihoanalitičkog koncepta, analizira kontratransfer u općoj kliničkoj psihoterapiji, u forenzičko-psihijatrijskoj dijagnostici, u forenzičko-psihijatrijskoj psihoterapiji i u pravosudnoj komunikaciji. Pored toga, osvrće se i na pravo okrivljenika da se u kaznenom postupku brani šutnjom, upozoravajući na tzv. manipulativnu šutnju (okrivljenog ili češće njegova branitelja), s jedne, i kontratransfernu ljutnju (vještaka psihijatra), s druge strane, ispričiv u jaku prepast kao novu kaznenopravnu odredbu te kontratransfernu dimenziju ratnih i drugih vještačenja.

I u ovoj knjizi Goreta otvoreno i iskreno, kroz kritiku i samokritiku, upozorava na propuste koji mogu rezultirati pogrešnim dijagnostičkim zaključcima i lošim terapijskim postupcima ako se zanemare konstantno prisutni nesvjesni mehanizmi, koji osobito dolaze do izražaja u odnosima pacijenata i medicinskog osoblja.

(iz recenzije prof. dr. sc. Velinke Grozdanić, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci)

Zaključci jasni, kratki, precizni. A u zadnjoj točki zaključaka dr. Goreta izlazi iz sudnice (ostavio nam je veliku zadaću koju trebamo uraditi), ali se ne vraća u forenzičko-psihijatrijsku, niti psihoanalitičku ordinaciju (u obje ima mnogo zadaća). Dr. Goreta završava s idejom da se dosegnuta psihoanalitička znanja ne trebaju primjenjivati samo u forenzičko-psihijatrijskim institucijama, ne samo u sudnicama, nego svuda oko nas.

...Posljednja se preporuka odnosi na potencijalno bitno poboljšanje svih međuljudskih odnosa – od svakodnevnih individualnih nesporazuma i banalnih sukoba do najvećih katastrofa uvjetovanih (i) kontratransferno deformiranim odlukama najmoćnijih svjetskih političara, vojskovođa, terorista...

(iz recenzije doc. dr. sc. Ante Bagarića, Klinika za psihijatriju Vrapče u Zagrebu)

17.00 – 18.00 sati

Ovisnost i emocije

dr. sc. Ante Bagarić, Klinika za psihijatriju Vrapče u Zagrebu

Prema dostupnim podacima jasno je da su ljudi oduvijek uzimali psihoaktivne tvari. Stoljećima je vrijedilo pravilo da je ovisnost interakcija psihoaktivne tvari i središnjeg živčanog sustava. Ali pravo razumijevanje ovisnosti uvodi i novi, važan element – emocionalni svijet. Dakle, ovisnost je interakcija: središnjeg živčanog sustava, psihoaktivne tvari, te svjesnih i nesvjesnih fantazija o djelovanju te tvari.

Najznačajnije dinamske (psihoanalitičke) postavke o ovisnosti bi bile:

Ovisnost je narcistični poremećaj. Ovisnost nije zamjena za ljubav ili ljubavni objekt ili zamjena za vezu s ljubavnim objektom nego je ovisnost pokušaj nadomještanja defekta u emocionalnoj strukturi. Ovisnost je narcistična kriza koja nastupa kada grandiozni self ili idealizirani objekt kolabiraju. Kod ovisnika oštećeni procesi desomatizacije, diferencijacije, verbalizacije. Kockanje je povezano s nezrelim narcizmom i uključuje fantazije o: mogućnosti kontroliranja i predviđanja događaja, pobjedi, osjećajem moći, kontroli drugih osoba. Ali kockanje je i potreba za gubitkom (mazohizam, kazna za određeno ponašanje, rješavanje nakupljene krivnje, strah od osjećaja zadovoljstva). Ovisniku za uživanje nije potreban drugi član zajednice i to zajednicu plaši i to joj je neprihvatljivo.

U terapiji ovisnika potrebno je (moguće, obavezno, korisno) koristiti i psihodinamsko razumijevanje ovisnosti.

18.00 – 19.00 sati

Odgoj, “psihologija nagrade” i rizici odrastanja

Prof.dr.sc. Slavko Sakoman, neuropsihijatar

Veliki broj zdravstvenih rizika povezan je s kvalitetom ljudskog ponašanja, koje pak u mnogome ovisi o načinu na koji je pojedinac odgajan. Cilj odgojnog postupka je stvaranje socijalno stabilnog i funkcionalnog konstrukta osobnosti. Roditelji i drugi odgajatelji si postavljaju pitanje koji je odgojni pristup povezan s najboljim ishodom i na koje sve stvari, uz potrebu prilagođavanja individualnoj različitosti djece, treba obratiti posebnu pozornost, da bi nakon adolescencije mlada osoba imala očekivanu razinu zrelosti, odgovornosti i samokontrole osobito visoko rizičnih ponašanja. Odgojem se utječe i na usvajanje osobnog sustava vrijednosti. Poznato je kako je odgojne pogreške u ranom djetinjstvu, kasnije jako teško ispravljati. Neuroznanstvenici posljednjih decenija sve veću pozornost pridaju istraživanjima uloge frontoorbitalnog korteksta, koja pomažu i u traženju odgovora na pitanje zašto neka djeca imaju vrlo male kapacitete samokontrole ponašanja koja su im jako ugodna, dok ih je vrlo teško “natjerati” da rade ono što je potrebno (npr. učiti “glupo” gradivo za školu), jer im ta aktivnost ne stvara trenutačnu ugodu, dok s drugom djecom to nije slučaj (Djeca kod kojih je tijekom učenja aktiviran i frontoorbitalni korteks, imaju puno bolje rezultate u obrazovnom procesu). Kod odraslih ljudi, ponašanje je slično; Ako mogu birati, preferirati će ponašanje koje doživljavaju s više ugodnosti, dok će raditi i mnoge druge stvari koje ne vole, jer moraju ili zato što znaju da će imati štetne posljedice, ako ih ne naprave. Kod mnogih ljudi voljni element nema tu snagu natjerati ih činiti nešto što je važno i radi toga trpe štetu. Riječ je zapravo o usvojenoj “psihologiji nagrade”. Primarni, biološki sustav nagrade je dopaminski sustav (n. accumbens), preko kojeg ljudi uživaju zadovoljavajući nagone (hrana, seks...). Preko tog sustava užitak stvaraju brojna adiktivna sredstva, osobito opijati i kokain, posve slično kao i kod svih drugih sisavaca. U čemu je čovjek bitno različit i preko kojeg sustava doživljava pravi osjećaj radosti i sreće? Sjetimo se snage, ustrajnosti i osjećaja sreće velikih ljudi u ljudskoj povijesti, koji su sve podredili svojoj životnoj misiji i koji su u životu imali vrlo malo mjesta za “dopamin”. U normalnog neurobiološkog građi mozga, doživljavanje sretnosti (kao odraz aktivacije serotoninškog sustava za nagradu) izvire iz sadržaja aktivnosti, interpretacija stvarnosti i životne perspektive, čudesnog kognitivnog sustava ljudskog uma.

10.00 – 10.20 sati

Zaštita privatnosti i dostupnost podataka pacijenata u doba bolničkog informatičkog sustava

Valentina Novak, bacc.med.techn, OB Varaždin, Služba za produženo liječenje i palijativnu skrb Novi Marof

Bolnički informatički sustavi kao i sama medicinska informatika je preduvjet razvoju suvremene medicine i zdravstvenih sustava sa značajnom ulogom u dijagnostici i terapiji, ali i prikupljanju, obradi i objavljivanju podataka. Ti podatci su vrlo značajni i osjetljivi te postoji mogućnost njihove zloupotrebe. Računalnom tehnologijom ti podatci postaju dostupniji većem broju zdravstvenih, ali i nezdravstvenih djelatnika i na taj se način povećava rizik povrede pacijentovog prava na privatnost. Da bi se pravo na privatnost pacijenta, kao jedna od najvećih vrijednosti zapadne pravne kulture, zaštitilo, podatci se u elektroničkom zdravstvenom zapisu štite kroz tri dimenzije – dostupnost, povjerljivost i integritet, te na tri načina regulacije – tehnički, pravno i etički. Pravo na obaviještenost pacijenata je strogo osobno pravo i pacijent je jedini koji je ovlašten koristiti se njime ukoliko usmeno ili pismeno ne prenese to pravo na drugu osobu. Unatoč zakonima i etičkim kodeksima koji propisuju da zdravstveno osoblje informacije o pacijentima treba držati povjerljivima, svrsishodno ih koristiti te ih zaštititi od neprimjerenog pokazivanja, istraživanja pokazuju da je još uvijek čuvanje pacijentove privatnosti u domeni vlastite moralnosti.

10.20 – 10.40 sati

Učestalost predrasuda kod mladih ljudi prema osobama s demencijom

Dorođeja Osonjački bacc.med.techn., Melita Sajko dipl.med.techn., Sveučilište Sjever, Varaždin

Demencija je oblik kroničnoga moždanog sindroma s višestrukim kognitivnim poremećajima. Najčešći oblik bolesti uključuje sporo, ireverzibilno propadanje intelektualnih funkcija, koje je praćeno i drugim psihičkim te tjelesnim smetnjama. Osnovni uzrok demencije je odumiranje neurona. Najčešći je Alzheimerov tip demencije, a nastaje kao posljedica Alzheimerove bolesti. Ne postoji mogućnost izlječenja demencije.

Cilj je ovog istraživanja bio ispitati znanja i stavove studenata o demenciji. Ispitivanjem putem anonimne online ankete obuhvaćeno je 93 studenta sestrinstva Sveučilišta Sjever. Prema dobitnim rezultatima vidljivo je da su studenti o demenciji educirani u vrlo visokom postotku, a većina ih smatra da se u društvu malo zna o demenciji.

10.40 – 11.00 sati

Medicinska etika i priziv savjesti u ginekološkoj praksi

Anita Gabud, mag.med.techn. Sveučilište Sjever, Varaždin

Pobačaj kroz povijest izaziva kontroverze. Gledajući pobačaj kroz bioetičke okvire, zasniva se na jednom od osnovnih bioetičkih principa – principu autonomije. Autonomijom se jamči pravo žene da samostalno donese odluku o vlastitom tijelu. Kada govorimo o pobačaju, neizostavno se nameće i pravo zdravstvenih djelatnika na priziv savjesti. Priziv savjesti pripada

među temeljna ljudska prava i u uskoj je vezi s pravom i slobodom izražavanja mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti. Kako pomiriti pravo zdravstvenih djelatnika na priziv savjesti i pravo žene na pobačaj? Kakva je trenutna zakonska regulativa i što bi se sva moglo poboljšati?... To su samo neka od pitanja čije bi odgovore trebali dobiti ovim predavanjem.

11.00 – 11.30 sati

Utjecaj alopecije na kvalitetu života onkoloških bolesnika

*Spomenka Tomašić, bacc. med. techn., Županijska bolnica Čakovec,
Vesna Kos, Milica Vugrinec, Vera Prepelić, članice Klobook-a*

Alopecija je djelomičan ili potpuni gubitak kose koji može nastati kao posljedica kemoterapije. Po težini podnošenja alopecija zauzima drugo mjesto iza mučnine i povraćanja te predstavlja veliki problem jer se ne može prevenirati. Kod onkoloških pacijenata izaziva pad samopouzdanja, osjećaj manje vrijednosti, anksioznost, socijalnu izoliranost što predstavlja prepreku normalnim međuljudskim odnosima. Promjena tjelesnog izgleda utječe na kvalitetu života čovjeka. Kako bi onkološki bolesnici zadržali pozitivan stav prema životu i zadovoljavajuću sliku o sebi i svom izgledu te podigli kvalitetu života potrebno je pravovremeno educirati bolesnika i obitelji o gubitku kose, pripremiti ih za suočavanje s novim izgledom i promjenom, osvijestiti privremenost gubitka kose. Alopeciju kao nus pojavu kemoterapije treba promatrati kao mogućnost citostatika da zaustavi rast malignih stanica i omogući bolji ishod bolesti. Pružanje psihološke pomoći i uključivanje u psihoonkološke grupe podrške vrlo je važno i potrebno. O svojim iskustvima s alopecijom govorit će članice Klobooka (Kluba liječenih onkoloških bolesnika) koji vodi klinička psihologinja Andreja Bogdan.

11.30 – 12.00 sati

Pomaže li psihološka priprema u radu zdravstvenih djelatnika?

Gordana Kamenečki- Puclin, mr. spec., klinički psiholog, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

Psihološki čimbenici koji su povezani sa stresom na radnom mjestu, kao i primjena psiholoških spoznaja koje su povezane sa boljom kvalitetom rada, potiču sve veću suradnju psihologa i ostalih zdravstvenih djelatnika u procesu trajne edukacije. U istraživanju 15 zemalja Europske unije 28 % radnika navodi da posao kod njih izaziva stres i tako djeluje na njihovo zdravlje. U EU postoji uredba o zdravlju i sigurnosti na radu čije se odredbe mogu primijeniti i na psihosocijalne karakteristike posla. Europski parlament usvojio je rezoluciju u kojoj ističe potrebu usklađenosti između karakteristika posla i sposobnosti i potreba zaposlenika, kao i potrebu prevencije nesklada između zahtjeva posla i mogućnosti zaposlenika. U Rezoluciji se posebno skreće pozornost na probleme nedostatka autonomije na poslu, te monotoni i repetitivni poslovi, a ističe se važnost ergonomije i primjene novih tehnologija u poboljšanju radnih uvjeta povezanih sa zdravljem i sigurnošću na radu.

Suradnjom psihologa Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice i Specijalne bolnice za kardiologiju i kardiokirurgiju "Magdalena" Krapinske Toplice, provodi se program edukacije sa vježbama koji je prvenstveno usmjeren na smanjenje radnog stresa i sindroma izgaranja kod zdravstvenih djelatnika, koji će biti predstavljen na predavanju.

12.00 – 12.40 sati

“Što (ne)reći i (ne)učiniti u kontaktu s tugujućom osobom?”

Prof. dr. sc. Lidija Arambašić, Odsjek za psihologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu

Na svijetu ne postoji čovjek koji nije nekoga/nešto izgubio. Po tome smo svi jednaki. Razlikujemo se po broju gubitaka i po tome kad nam se počinju događati, po oporavku od gubitaka i njihovim posljedicama. Neki su gubitci zajednički većini ljudi (dio su prirodnog procesa sazrijevanja i odrastanja, obično su predvidivi), a postoje i gubitci koji se ne događaju svima (nepredvidivi su, uzrokuju ih različiti stresni i traumatski događaji).

Tugovanje je uobičajen, prirodni proces nakon gubitka u kojemu moramo prihvatiti činjenicu da netko nama važan više nije s nama i moramo naučiti živjeti s time. Tugovanje se događa svim ljudima i većinom ne ostavlja veće teškoće (ako tugujući ima podršku bliskih ljudi). Na gubitke reagiramo raznolikim reakcijama i često je potrebno puno vremena i strpljenja dok one ne postanu podnošljivima. Gubitci mogu ostaviti dugotrajne posljedice, npr. stalno povlačenje u sebe, agresivnost, nemir, noćne more, depresivnost, anksioznost, psihosomatski poremećaji. Takve se posljedice mogu spriječiti/ublažiti djelotvornom podrškom bliskih ljudi. Tugujućima je potrebno vrijeme, strpljenje, osjećaj da ih drugi razumiju, osjećaj da im žele pomoći itd. Nažalost, okolina zbog različitih razloga, a u najboljoj namjeri, često čini ili govori stvari koje tugujućima ne pomažu, a katkada im čak i otežavaju stanje.

12.40 – 13.00 sati

Uporaba psihoaktivnih tvari kod srednjoškolaca u Koprivnici

Izabela Tot, bacc.med.techn., Melita Sajko, dipl.med.techn., Sveučilište Sjever, Varaždin

Prema pojavnosti i posljedicama koje uzrokuju bolesti ovisnosti treba smatrati jednim od najozbiljnijih javnozdravstvenih i sociopatoloških problema mladeži danas. U svijetu moralne krize i nametnutog sustava vrijednosti, sve je teže sačuvati stabilnost i zdravlje mladih i sve je teža zadaća roditelja odgojem zaštititi djecu od negativnih utjecaja okoline.

U sklopu ovog rada provedeno je istraživanje u kojem je sudjelovalo 209 učenika završnih razreda srednje škole u Koprivnici. Istraživanje je bilo provedeno putem anonimnog anketnog upitnika u razdoblju od 14. do 18. rujna 2015.godine. Cilj istraživanja je bio ispitati stavove o psihoaktivnim tvarima, dostupnosti psihoaktivnih tvari, stupanj svijesti o štetnosti konzumiranja psihoaktivnih sredstava, te način prevencije među mladima.

13.00 – 13.20 sati

Prisilne metode liječenja i prava pacijenata u psihijatrijskom tretmanu

Mario Nemeč, bacc. med. techn., Županijska bolnica Čakovec

Razlika psihijatrije od ostalih grana medicine između ostaloga leži i u činjenici primjene prisilnih terapijskih metoda. Pod primjenom sile u psihijatrijskom tretmanu smatramo slijedeće: prisilno zadržavanje pacijenta na odjelu i prisilni smještaj, fizičko sputavanje i izdvajanje, prisilna primjena farmakološke terapije i sl.

Bolesnikov doživljaj primjene bilo kakvog oblika sile u psihijatrijskom tretmanu je u najmanju ruku zastrašujući i ponižavajući, stoga je itekako važno profesionalno odraditi bilo koju od prisilnih mjera naspram bolesnika, te sve to pravilno evidentirati i dokumentirati, poštujući pri tome prava pacijenata zajamčena hrvatskim zakonima i međunarodnim pravom.

13.20 – 13.40 sati

Prisilna hospitalizacija duševnih bolesnika

Slavko Medo, bacc.med.tech., Klinika za psihijatriju Vrapče

Prisilna hospitalizacija predstavlja mjeru zaštite osoba s psihičkim bolestima koje nemaju uvid u svoje ponašanje, ne upravljaju svojom voljom, a zbog svog psihičkog stanja ugrožavaju svoje zdravlje ili zdravlje drugih osoba. Postupak prisilnog zadržavanja odnosno hospitalizacije osoba u psihijatrijsku ustanovu strogo je reguliran Zakonom o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (ZZODS) koji provodi liječnik specijalist psihijatrije. Odluku o prisilnom zadržavanju treba donijeti pravovremeno, jer se time umanjuje traumatiziranje pacijenta, ali i mogućnost eskalacije agresivnosti koju bolesnik može usmjeriti prema sebi ili prema drugoj osobi. Informacije o samom postupku prisilne hospitalizacije bolesnik dobiva od liječnika psihijatra koji je donio odluku o prisilnom zadržavanju. Ujedno bolesnika treba uputiti u njegova prava i način na koji ih može ostvariti. Kako često bolesnici koji su protiv svoje volje zadržani u psihijatrijskoj ustanovi pokazuju agresivnost i nesuradljivost pristupa se fizičkom sputavanju. Taj postupak provode medicinski tehničari/sestre koje su za to educirani, s ciljem da ne bi došlo do ozljede pacijenta ili osoblja. Sputanog pacijenta potrebno je stalno nadzirati, pratiti njegovo psihičko i fizičko stanje, primijeniti ordiniranu terapiju. Osoba može biti fiksirana samo onoliko koliko je potrebno da se primiri, odnosno kada znakovi agresije se povuku.

13.40 – 14.00 sati

Psihomotorna uzbuđenost ili agitiranost

Jasmina Medo, bacc.med.tech., Klinika za psihijatriju Vrapče

Psihomotorna uzbuđenost spada u hitna stanja u psihijatriji gdje je neposredno ugroženo zdravlje i život pojedinca. Stoga takvo stanje zahtijeva hitnu medicinsku intervenciju i opservaciju uz primjenu medikamentozne terapije.

Psihomotorna uzbuđenost ili agitiranost dolazi od latinske riječi *agitare* a znači micati, tjerati, nagovarati. U medicini označava svaki nemir ili unutarnju napetost koja se ne može protumačiti vanjskim utjecajem. U stanje jake psihomotorne agitiranosti ubrajamo akutne psihoze, paranoidni tip shizofrenije, sumračna epi stanja, manična stanja, delirantna stanja. Karakteristike agitiranog bolesnika su: uznemirenost, provokativnost, prijeteći stav, nedistanciranost, agresivnost. Pri radu s agitiranim bolesnikom medicinske setre/tehničari trebaju imati pravilan pristup a on uključuje razgovor, konstantni nadzor i primjenu ordinirane terapije. Nikako ne ulaziti u konflikt s pacijentom, potrebno je postaviti jasne granice, pokazati empatiju i ne zanemarivati osobnu sigurnost.

14.00 – 14.20 sati

Značaj komunikacije u palijativnoj skrbi

Renata Vinski, bacc. med. techn., KB Sveti Duh, Zagreb

Kako je u palijativnoj skrbi važan odnos bolesnika i odgovarajuće specijalizirane osobe, tako je i važna njihova međusobna komunikacija. Dobre komunikacijske vještine bitan su preduvjet za kvalitetnu palijativnu skrb. Temelj palijativnog pristupa je odnos koji je utemeljen na razumijevanju, poštivanju, brižnosti, velikodušnosti, srdačnosti, nesebičnosti, strpljivosti, tolerantnosti te kvalitetnoj dvosmjernoj otvorenoj komunikaciji specijalizirane osobe i bolesnika. Najvažniji

zadatak specijalizirane osobe je objasniti bolesniku da “ima smisla” da je svaki dan, svaki sat važan i da ga treba iskoristiti bez obzira što dolazi sutra. Znati slušati i čuti jedna je od najvažnijih vještina. Takvim se slušanjem bolesniku pokazuje da se doista sluša ono što on govori, pita i osjeća. Načelo življenja u sadašnjem trenutku “ovdje i sada” malo gdje je toliko značajno kao kada se sretnete sa bliskom smrću. Uz informacije o bolesti i liječenju davanje emocionalne podrške važan je oblik komunikacije te se tako bolesniku omogućava izražavanje vlastitih osjećaja, povećava se njegov doživljaj osobne vrijednosti, smanjuje se osjećaj otuđenosti, stanje izoliranosti, bespomoćnosti i zanemarenosti. Kako se smrt približava prisutnost dobiva na važnosti jer verbalna komunikacija obično prestaje, ali ostaje zajedništvo u tišini i dodiru. U neverbalnoj komunikaciji bolesnik razumije kada je pomagač prema njemu topao, iskren i empatičan. Važno je osposobljavanje djelatnika za odnos ne simpatije, ne antipatije već empatije. Empatija obuhvaća stručnost, profesionalizam, suosjećanje, dok takav uravnotežen odnos nije lako uspostaviti već ga je potrebno naučiti.

14.20 – 14.40 sati

Važnost emocionalne inteligencije u svakodnevnom radu medicinske sestre

Tina Cikač, bacc.med.techn., Marijana Neuberg, mag.med.techn., Sveučilište Sjever, Varaždin

Emocionalna inteligencija često je prezentirana kao skup sposobnosti koji uključuje uočavanje, razumijevanje, izražavanje, regulaciju i upravljanje svojim i tuđim emocijama. Emocije su sastavni dio ljudi, stoga medicinske sestre, čiji se posao temelji na radu s ljudima i pomoći ljudima, moraju imati visoku emocionalnu inteligenciju. Kako bi se pokazalo što studenti studija sestrinstva misle o važnosti emocionalne inteligencije u svakodnevnom poslu medicinske sestre te koliko znanje i razinu inteligencije posjeduju, napravljeno je istraživanje, čiji će rezultati biti prezentirani u okviru izlaganja.

14.40 – 15.10 sati

Važnost dobre komunikacije u zdravstvu

Prof. dr. sc. Damir Lučanin, Zdravstveno veleučilište, Zagreb

Zbog čega je važna dobra komunikacija između bolesnika i zdravstvenih djelatnika i kako je možemo poboljšati? Ova pitanja se ističu kao važna za unapređenje zdravstvene prakse i ulogu psihologije u zdravstvu. Pri liječenju su važni svi čimbenici koji utječu na stanje bolesnika uključujući i osjećaje samih bolesnika, ali i ponašanje zdravstvenih djelatnika prema njima što je sve povezano s komunikacijom.

15.10 – 15.40 sati

Kvaliteta života u starijoj dobi: kako ju postići i poboljšati?

prof. dr. sc. Jasminka Despot Lučanin, Hrvatski studiji, Sveučilište u Zagrebu

Ljudi žive sve dulje, a udio starijih osoba u populaciji u stalnom je porastu. Stariji ljudi trenutno u Hrvatskoj čine petinu ukupne populacije, a očekuje se daljnji porast u budućnosti. Osim toga, očekivano trajanje života svake nove generacije u Hrvatskoj sve je duže: npr., za žene rođene

1961. ono je 69 godina, a za žene rođene 2011.- 79 godina. Stoga postaje sve važnije pitanje kako osigurati kvalitetan život u vlastitoj starosti? Za pojedinca, starenje predstavlja proces koji traje niz godina tijekom kojih se zbivaju brojne promjene u tjelesnom, psihičkom i socijalnom stanju i funkcioniranju osobe. To je proces koji je prirodan i neizbježan, ali održavanjem ravnoteže između rizičnih čimbenika i preventivnih ponašanja moguće je poboljšati kvalitetu života u vlastitoj starosti. Psihološko savjetovanje i podrška pri tome mogu biti korisni.

15.40 – 16.00 sati

Edukacija članova obitelji o primjeni epiduralne analgezije u kući bolesnika

Nedeljko Vukalović, mag.med.techn.,

Opća bolnica Varaždin, Odjel za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje

Educiranjem članova obitelji bolesnika za primjenu epiduralne analgezije u njegovoj kući, moguće je postići da, nakon provedene edukacije, članovi obitelji oboljelog, uz stručno vodstvo i nadzor od strane zdravstvenog osoblja, mogu samostalno primjenjivati analgetsku terapiju preko epiduralnog katetera. Na taj se način poboljšava kvaliteta života bolesnika, smanjuje se potreba za dugotrajnom hospitalizacijom, a istovremeno se kroz posjete oboljelog Ordinaciji za liječenje boli, vrši kontrola nad provedbom terapije putem epiduralnog katetera, te se polaznike edukacije dodatno educira. Na predavanju će biti predstavljena edukacija članova obitelji i bolesnika, koja se provodi u sklopu rada Ordinacije za liječenje boli, u timu koji čine: liječnik/ca, prvostupnik/ca sestrištva i medicinska sestra/tehničar, svaki na svom polju odgovornosti i kompetencija.

16.00 – 16.30 sati

Uloga zdravstvenih radnika u promicanju nepušenja i podršci kod odvikavanja

Doc.dr.sc. Marta Čivljak, dr. med, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb

Pušenje duhana danas držimo glavnim izbjegivim čimbenikom rizika za zdravlje. Prevalencija pušenja u Hrvatskoj i dalje je visoka, kako u općoj populaciji, tako i među školskom djecom. Prestanak pušenja je najvažniji korak kojeg pušači mogu poduzeti kako bi poboljšali svoje zdravlje. Prema literaturi, od približno 70% pušača koji želi prestati pušiti, 40% ih pokuša najmanje jedanput godišnje, dok samo 3% u toj namjeri i uspije. Podrška zdravstvenih radnika u procesu odvikavanja od pušenja povećava vjerojatnost za uspjeh.

Postoji niz dokazano učinkovitih intervencija za prestanak pušenja. Isto tako, ima i niz dokaza i smjernica koje preporučuju da su svaka medicinska sestra i liječnik dužni konzultirati se s pacijentima o odvikavanju od pušenja i upoznati ih sa svim rizicima pušenja kao i s procesom odvikavanja. Međutim, postoji niz čimbenika koji utječu na rad zdravstvenih radnika u ovom području, kao što su: nedostatak financijskih sredstava, nedostatak vremena i nedovoljna edukacija za provođenje programa za odvikavanje od pušenja. Na preventivno djelovanje utječu i njihovi osobni stavovi prema intervencijama za prestanak pušenja, kao i vlastito zdravstveno ponašanje. Kako bi zdravstveni radnici mogli što uspješnije djelovati u tom području, trebaju imati znanje za rad s ovisnicima o nikotinu, razumijevanje za prepreke na koje nailaze pušači te znanje o dokazano učinkovitim dostupnim intervencijama za potporu pacijenta.

16.30 – 17.00 sati

Promjene mozga u psihičkoj bolesti i liječenju

doc. dr. sc. Maja Bajs Janović, dr.med. specijalist psihijatrije, Sveučilište Sjever, Varaždin

Zahvaljujući razvoju suvremene tehnologije slikovnih prikaza mozga, danas možemo prepoznati suptilne promjene u strukturi i funkciji mozga. Promjene u funkcijama mozga vidljive su već u svakodnevnim aktivnostima, npr. u izvršavanju različitih zadataka, planiranju, prisjećanju, razmišljanju ili osjećanju, a različite su kad smo sretni ili tužni. Između ostalog, psihičke bolesti povezuju se s promjenama u strukturi i funkcioniranju mozga, odnosno, određenih dijelova mozga ili neuronskih mreža. Istraživanja pokazuju povezanost promjena u mozgu s intenzitetom simptoma, tijekom psihičke bolesti ili uspjehom liječenja. Rezultati znanstvenih istraživanja još uvijek nisu dostatni za primjenu u svakodnevnom kliničkog rada s bolesnicima, ali obećavaju razvoj saznanja o razvoju i funkciji mozga te praćenju promjena mozga u nastanku i oporavku od psihičke bolesti.

17.00 – 17.40 sati

Psihijatrijski lijekovi: kada ih uzimati i zašto?

red.prof.dr.sc. Dražen Begić, dr.med.specijalist psihijatar, KBC Zagreb, Klinika za psihijatriju

Psihijatrijski lijekovi (psihofarmaci) su skupina raznovrsnih lijekova (najznačajniji su hipnotici, anksiolitici, antidepresivi, stabilizatori raspoloženja, antipsihotici, lijekovi za liječenje bolesti ovisnosti). Liječnici u pravilu savjetuju uzimanje lijekova držeći se osnovnog pravila prema kojem liječenje treba započeti što prije, a lijek treba uzimati dovoljno dugo u dovoljno velikoj dozi. Osobe s psihičkim smetnjama lijekove često ne uzimaju ili ih uzimaju neadekvatno (na neki "svoj" način). Tome pridonosi ambivalentan stav javnosti, pa čak i dijela stručnjaka o psihofarmacima. Posljedice neuzimanja lijekova su ogromne i štetne: pogoršanje bolesti, dodatna terapija, prijem u bolnicu (30% svih prijema je zbog neadekvatnog uzimanja terapije, a 50% u psihijatrijskim ustanovama), smrtni ishodi, porast troškova. Da bi se osigurala suradljivost i lijekovi uzimali treba stvoriti odnos obostranog povjerenja između klijenta (bolesnika) i terapeuta (to je tzv. terapijski savez), raditi na psioh edukaciji (o bolesti, lijekovima, nuspojavama), dati kratke i jasne upute te podsjećati na uzimanje lijeka (korištenjem svih mogućnosti informatičke tehnologije).

Dvorana F, Subota 18.02.2017.

10.00 – 10.30 sati

Razvijanje kompetencija odgajatelja za budućnost

Eleonora Glavina, prof. psihologije, Dječji vrtić Cipelica, Čakovec

Razvijanje kompetencija odgajatelje za budućnost projekt je koji je osmislio stručni tim OMEP – a Hrvatska (OMEP je međunarodna, nevladina i neprofitna organizacija koja se bavi svim aspektima odgoja i obrazovanja u ranom djetinjstvu; članica je svjetske OMEP organizacije). Projekt je podržan i financiran u okviru *Erasmus plus* programa Europske unije za područje obrazovanja. U projektu sudjeluju stručnjaci različitih profila koji su u svom profesionalnom

radu usmjereni na rani razvoj djece iz Hrvatske, Norveške, Ujedinjenog Kraljevstva, Poljske i Grčke. U okviru provedbe projekta izrađen je program stručnog usavršavanja *Razvijanje profesionalnih kompetencija odgojitelja za suradnju i izgrađivanje partnerstva s roditeljima*. Program je osmišljen kao niz aktivnosti sa ciljem doprinosa razvoju profesionalnih kompetencija odgojitelja za suradnju s roditeljima kao prediktoru kvalitete odgojno-obrazovne prakse u optimalnom interesu i dugoročnoj dobrobiti roditelje, djeteta i obitelji. Program se sastoji od 10 radionica koje će ukratko biti predstavljene.

10.30 – 10.50 sati

Što i kako radi školski psiholog s nastavnicima

Tatjana Mergl, prof. psihologije, Strojarska tehnička škola Fausta Vrančića, Zagreb

Iako je težište rada školskog psihologa rad s učenicima, izuzetno je važan rad s nastavnicima, naravno i roditeljima jer svima nam je cilj zajednički – razviti zdravu, zadovoljnu i kompetentnu osobu spremnu za ostvarivanje svih svojih potencijala i spremnu za samostalni ulazak i funkcioniranje u svijetu odraslih. U izlaganje će biti prikazane teme na kojima radim s nastavnicima u funkciji njihova osposobljavanja za bolje razumijevanje učenikovih potreba i ponašanja te djelotvorniji rad s njima: karakteristike razvojne dobi, strategije emocionalne podrške učenicima u riziku, samokontrola emocija, važnost motivacije, razumijevanje potreba učenika s teškoćama i pomoć u izradi i provođenju IOOP-a, upravljanje razredom i održavanje discipline, prevencija zlorabe sredstava ovisnosti i poticanje zdravih životnih stilova, nošenje sa stresom, odgojni stilovi, vrste nasilja i načini reagiranja na nasilje...

Bit će riječi i o različitim oblicima rada ovisno o različitim sudionicima. Neke teme namijenjene su i važne su za sve nastavnike i najčešće se obrađuju na tematskim nastavničkim vijećima. Posebnu pažnju posvećujem pripravnicima bilo da se radi o mladim nastavnicima koji su na početku karijere ili nastavnicima (dipl. inženjerima) koji iza sebe već imaju karijeru i iskustva u radu, ali ne u školi. Izdvojila bih, kao izuzetno važne, razrednike čiji rad uvelike utječe i određuje razvoj pojedinog učenika (utječe i na dinamiku odnosa unutar obitelji), ali isto tako i čitavog razreda. Želja mi je da onima koji ne rade u školi približim ovu ulogu stručnog suradnika – psihologa u školi, s kojom su se možda imali manje prilike upoznati, a s kolegicama i kolegama razmijenim iskustva i ideje.

10.50 – 11.10 sati

Prikaz populacije vozača i nadzornih pregleda – stav prema prometnoj sigurnosti

Jasna Per-Kožnjak, prof. psihologije; Ivan Valentić, psiholog, Psihološki centar Putokaz, Virovitica

Većina nas svakodnevno sudjeluje u prometu, bilo kao pješak, putnik, vozač ili suvozač. Svakako najveću odgovornost u prometu sa sobom nosi uloga vozača. Brojna istraživanja pokazala su kako ponašanje vozača osim o znanju i vještinama vožnje, u velikoj mjeri ovisi i o stavovima vozača i njegovim uvjerenjima.

Cilj ovog istraživanja je dati prikaz cjelokupne vozačke populacije koja je testirana unutar godine dana (broj vozača amatera, profesionalaca, prikaz istih po dobi, učestalost nadzornih pregleda) te detaljniji prikaz izvanrednih nadzornih pregleda. Posebno nas je zanimala zastu-

pljenost izvanrednih nadzornih pregleda u odnosu na ukupan broj produženja i polaganja za vozačku dozvolu te stavovi osoba/kandidata koji su upućeni na izvanredni nadzorni pregled. Također, napravljen je prikaz postignuća na testovima intelektualnih sposobnosti (kognitivni status) te na upitnicima ličnosti između vozača upućenih na nadzorni pregled u odnosu na vozače koji su u redovnom postupku produženja vozačke dozvole ili stjecanja prava na upravljanje motornim vozilom. Zaključak istraživanja upućuje da bi trebalo posvetiti više pažnje izvanrednim nadzornim pregledima te raditi na preveniranju istih putem edukativnih radionica i osvještavanja javnosti na moguće rizike i posljedice takvog neželjenog ponašanja. U tu svrhu trebali bi biti uključeni svi dionici u procesu usavršavanja znanja iz prometne kulture, kako auto škole tako i postaje prometne policije.

11.10 – 11.40 sati

Psihološki aspekti sigurnosti djece u prometu

*Mr. Ljiljana Mikuš, spec.ind.psih., Zagreb, HŽ Infrastruktura d.o.o.,
Dubravka Svilar Blažinić, univ. spec. fam. med., Centar za socijalnu skrb Zagreb,
Podružnica Obiteljski centar*

Zbog posljedica prometnih nesreća, Hrvatska danas ima financijski gubitak koji iznosi godišnje najmanje dva posto BDP-a, uz brojne psihološke, socijalne i zdravstvene posljedice. U prometu su posebno ugrožena djeca – pješaci u zonama osnovnih škola. Veliki broj opasnosti skriva se u nesigurnom školskom okruženju odnosno lošim infrastrukturnim rješenjima, prometnoj signalizaciji i karakteristikama prometnog toka, ali kao najveća opasnost ipak se pokazalo rizično ponašanje djece u prometu. U skladu sa smjernicama navedenim u Nacionalnom programu sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske za 2011. – 2020. godinu, predlaže se, kao jedna od učinkovitih mjera za promjenu ponašanja, edukacija djece – pješaka, nastavnika, vozača i roditelja, uz izradu preporuka s praktičnim prijedlozima i smjernicama za rješavanje svakodnevnih problema djece u zonama osnovnih škola. Fakultet prometnih znanosti planira provesti istraživanje o sigurnosti djece u prometu, u koje će biti uključeni i psiholozi – članovi Sekcije za prometnu psihologiju Hrvatskog psihološkog društva. U ovom radu bit će izložene mogućnosti i načini na koje psiholozi mogu dati doprinos istraživanju psiholoških aspekata rizičnog ponašanja djece u prometu, ali i njihovih roditelja, drugih vozača, profesora. Konačni cilj bio bi podizanje prometne kulture kroz promjenu ponašanja djece i ostalih dionika u cestovnom prometu kako bi se povećala sigurnost cestovnog prometa.

11.40 – 13.00 sati

Radionica: Što je potrebno za (ne)uspješan tim?

*Ana Sakoman, mag. psihologije, Nikolina Dubravac, mag. psihologije,
Udruga Perspektiva, Mali Bukovec*

Ljudi su društvena bića i timski igrači u raznim poljima života. Pitate se kako biti timski igrač? Što razlikuje uspješne od neuspješnih timova? Kako stvoriti ugodnu i sigurnu atmosferu u timu? Sve to i još više saznajte, iz osobnog iskustva, na zanimljivoj i poučnoj interaktivnoj radionici Udruge Perspektiva. Kroz zabavne vježbe i primjere iz prakse, psihologinja Ana Sakoman i Nikolina Dubravac provest će vas kroz svijet "igre u timu".

BROJ SUDIONIKA: 20

13.00 – 13.50 sati

“Komunikacija u partnerskim odnosima – njena važnost, odrednice i posljedice”

Prof. dr. sc. Željka Kamenov, Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Načini komunikacije i ponašanja su jedini način na koji partneri u intimnoj vezi mogu direktno utjecati jedan na drugoga, stoga je u psihologiji bliskih odnosa važno proučavati obrasce ponašanja i komunikacije među partnerima. Osim prethodnih iskustava, kroz način komunikacije ogledaju se osobine ličnosti partnera, ali i njihova uvjerenja i druge kognitivne značajke (kao npr. stavovi o rodnim ulogama, vremenske perspektive, atribucijski stil i slično). S obzirom da partneri iz svake interakcije izvode zaključke o kvaliteti svoje veze, razmjena nagrađujućih ili pozitivnih ponašanja doprinosi kvaliteti odnosa, dok mu razmjena kažnjavajućih ili negativnih ponašanja šteti. U svakom bliskom odnosu u nekom trenutku dođe do sukoba, no ono što je bitno za kvalitetu odnosa je način na koji se sukob rješava. Način komunikacije prilikom sukoba povezan je također s činiteljima vezanima uz prošla iskustva, osobine i uvjerenja osoba u sukobu. Od tri stila komunikacije prilikom sukoba, obrazac konstruktivne komunikacije povezan je sa zadovoljstvom i kvalitetom intimnog odnosa, dok su obrazac uzajamnog izbjegavanja rasprave i suzdržavanja, te obrazac u kojem jedan partner zahtijeva promjene, a drugi se povlači prediktivni za razvod i prekid veze.

U predavanju će se izložiti rezultati provedenih empirijskih istraživanja o značajkama komunikacije u partnerskim odnosima, činiteljima koji na nju djeluju te njenoj ulozi u kvaliteti bliskih odnosa i zadovoljstvu partnera.

13.50 – 14.00 sati

Pauza

14.00 – 16.00 sati

Radionica: Kome smo slične?

Zdenka Pantić, prof. psihologije i sociologije, gestalt i obiteljska terapeutkinja, Zagreb

Da li mitovi otkrivaju istine o nama i drugima? K. G. Jung je govorio o nužnosti da svaki pojedinac na putu individuacije i samoostvarenja treba pronaći i oživjeti svoj “osobni mit” (ali nije razradio arhetipsku tipologiju muškog i ženskog identiteta). Prema Jean Shinoda Bolen (Goddess in Every Woman: Powerful Archetypes in Women’s Lives) u svakoj ženi možemo naći božicu, tj. autorica je na popularan način prikazala tipove ženskog identiteta koristeći sedam grčkih božica.

Na radionici će biti prikazano sedam specifičnih modela ženskog življenja, a sudionice/i će se moći upitati o svojem dominantnom životnom stilu te potražiti koje svoje osobine (ili pomažući svojim klijenticama) žele dalje razvijati, a koje mijenjati kako bi bile “heroine” u vlastitom životu.

16.00 – 16.30 sati

Obilježja kockanja uz prikaz slučaja ovisnika o kocki

Ivica Medanić, klinički psiholog, doc.dr.sc. Mladen Mavar, spec. kliničke psihologije, Psihijatrijska bolnica Ugljan

U radu će biti izložena obilježja povezana sa ovisnošću o kocki, od definicije samog poremećaja, preko etiologije, dijagnostičkih kriterija iz DSM-V priručnika, razvoja i tijeka poremećaja, kao i tipova kockara pa sve do posljedica koje ovakva vrsta ovisnosti ostavlja na pojedinca, ali i na sve oko njega. U drugom dijelu izlaganja bit će prikazan slučaj iz kliničke prakse, problematičnog kockara koji je u našu ustanovu došao na psihologijsku obradu. U sklopu toga će biti prikazani rezultati psihološke procjene.

16.30 – 17.20 sati

“Vještina vođenja motivacijskog intervjua s patološkim kockarom.”

Izv. prof. dr. sc. Zoran Zoričić, specijalist psihijatrije, subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti, KBC Sestre milosrdnice, Zagreb

U više od 70% slučajeva HELP telefonsku liniju za pomoć kockaru koriste članovi obitelji, ne kockari u problemu. Posljedično navedenoj činjenici, patološki kockar dolazi na prvi razgovor u poziciji ambivalencije i svjesno-nesvjesnih otpora, igrajući igru u okviru sistemske organizacije obitelji, kupujući vrijeme i naklonost članova obitelji.

Vještina je terapeuta u kratko ga vrijeme suočiti s ovisnošću, osobnošću i manipulativnim ponašanjem, te pridobiti za kontinuirani tretman. Vođenje motivacijskog intervjua traži znanje, vještinu, iskustvo. Iskustvo KLOK-a nam govori da većina onih koji po motivacijskom intervjua uđu u program, u njemu i ostaju na rok od dvije godine.

17.20 – 17.40 sati

Vedrina duha: suze i smijeh

Marija Krobot, med. sestra Opća bolnica Varaždin; Odjel za psihijatriju

Plač je fiziološka pojava svojstvena ljudima, popraćena suzama. Suze na licu u pravilu su znak njihove patnje, bola, tuge, očaja, psihičke ili tjelesne nelagode. Mogu biti izrazom iznenadne radosti, golemog oduševljenja, prevelikog izljeva pozitivnih emocija ili nekontroliranog smijeha – suze radosnice. Svaka prolivena suza donosi pregršt koristi: rasterećenje živčane napetosti, opuštanja, snaži zdrav duh i predstavlja sigurnosni ventil olakšanja. Plač nije izraz slabosti, nego prirodna potreba, zdrav način izražavanja vlastitih osjećaja. Onaj tko ne skriva svoje suze, oslobađa se patnje. Posjedovanje smisla za humor i šalu znatno produljuje život, potiče ljudsku sreću, jača obrambene sposobnosti, oplemenjuje dušu i tijelo. “Dugo živi onaj koji se često smijel!” – tvrdi narodna mudrost. Zato negujemo dobro raspoloženje, šalu i humor. Radujemo se više i češće. Izbjegavajmo uzrujavanje i ljutnju. Smijeh, dosjetka i humor prava su protuteža i najefikasnija preventiva uzrujavanja. Svaka emocija ima svoju vrijednost, treba ju svjesno doživjeti i objektivno izraziti: kada nam se smije, smijmo se, a kad nam se plače, plačimo do mile volje.

17.40 – 18.00 sati

Mali agresivac

Romina Picek, bacc.med.techn, Vesna Kežić, med.sestra, Nevenka Bahun, med.sestra, OB Varaždin

Optimalan dječji razvoj podrazumijeva različite faze s različitim ponašanjima. Vrijeme razvoja djece ujedno je i vrijeme odličnih prilika za svako dijete, ali i razdoblje kada je te prilike moguće upropastiti. Agresivnost je sastavni dio ljudske afektivnosti i zauzima značajno mjesto u razvoju ličnosti. Ispoljava se na otvoren i prikriven način. Agresivnost kao način reagiranja djelomično se nasljeđuje, a djelomično uči. Neka djeca se agresivno ponašaju u neizvjesnim i frustrirajućim situacijama kako bi smanjili unutrašnju napetost jer ne znaju na koji drugi način bi se mogli sami smiriti ili uještiti, a verbalno se još ne znaju dobro izraziti. Ne treba zaboraviti da je agresivnost devijacija u ponašanju koju ponekad treba "liječiti", a ponekad se može korigirati samo pravilnim stavom roditelja.

18.00 – 18.20 sati

Predstavljanje rada Udruge Terra iz Rijeke

Borka Babić, diplomirani psiholog-profesor (psihologinja Udruge Terra)

Udruga TERRA je neprofitna, nevladina organizacija osnovana 1998. godine inicijativom skupine stručnih djelatnika (liječnika, pedagoga, psihologa, socijalnih radnika). Udruga je osnovana s ciljem uspostavljanja odnosa uzajamnog povjerenja i pružanja pomoći ovisnicima i povremenim konzumentima opojnih droga koji nisu adekvatno obuhvaćeni zdravstvenim i socijalnim mjerama postojećih ustanova i službi, kao i smanjenja štete nastale konzumiranjem opojnih droga. Cilj djelovanja Udruge jest i prevencija i suzbijanje ovisnosti, AIDS-a i ostalih spolno prenosivih bolesti, posebice kod rizičnih (ovisnici, osobe koje se bave prostitucijom, muškarci koji imaju spolne odnose sa muškarcima (MSM) i sl.) i marginaliziranih (socijalno ugrožene osobe, romska populacija i sl.) skupina, olakšavanje i omogućavanje procesa reintegracije ovisnika nakon završetka tretmana za liječenje, prevencija ovisnosti kod rizičnih skupina mladih te senzibilizacija i edukacija javnosti o problematici zlouporabe droga. Misija Udruge je promicanje ideje humanosti i filantropije kroz rad s ranjivim i marginaliziranim skupinama ljudi, s ciljem razvoja civilnog društva i zajednice u kojoj svaki pojedinac može ostvariti svoja prava i razviti se u odgovornog i utjecajnog sudionika društva. Sve aktivnosti Udruge provodi profesionalni tim (6 stručno osposobljenih djelatnika: liječnik opće medicine, sanitarni inženjer, psiholozi, psihoterapeuti), a podršku mu pruža skupina volontera i vanjskih suradnika (defektolog, psihijatar i pravnik). Rad organizacije koordinira i supervizira Upravni odbor od 4 člana.

Dvorana UNIN 1 (G), Subota 18.02.2017.

15.00 – 17.00 sati

Pojedinačno vs grupno odlučivanje – prednosti i nedostatici

Suzana Filjak, prof. psihologije; mr. sc. Ivan Vračić, prof. psih. MORH – Vojno zdravstveno središte, Odjel za primarnu zdravstvenu zaštitu – klinički psiholog

Svakodnevno, i to više puta dnevno, privatno i poslovno prolazimo kroz proces odlučivanja. Često se odluke donose u djeliću sekunde a cijelu situaciju niti ne zamjećujemo kao proces donošenja odluke. Ponekad taj proces traje danima, mjesecima pa čak i godinama, a već donesena odluka ponovo se preispituje uz pravo “mučenje” s pitanjima o njezinoj pravodobnosti, ispravnosti, valjanosti, posljedicama i sl. Neki ljudi donose odluke brzo, ali to ne znači da su im odluke i ispravne. Drugi su pak vještiji u donošenju ispravnih odluka i onda kada su one važne a njihove posljedice vrlo ozbiljne.

Neke odluke, osim što su važne, teške i prijelomne, nose u sebi i moralne dvojbe što dodatno otežava proces donošenja odluke. Za većinu je odluka nužno prihvaćanje od onih kojih se te odluke tiču i koji će ih (morati) provoditi. Uključivanje drugih ljudi u odlučivanje ima niz prednosti, ali jednako kao i pojedinačno, ima i svoje nedostatke. Mogu li se usavršiti vještine odlučivanja? Kako donošenje odluka utječe na naše mentalno zdravlje? Kada je bolje i poželjnije grupno, a kada pojedinačno donošenje odluka? Što je to “zaslijepljena grupa” i zašto se događa pokornost autoritetu? Događa li se “sabotiranje” već donesenih odluka? Ako vas zanimaju odgovori na ova i još neka pitanja, možda ih pronađete upravo na našoj radionici Psihošpancira. BROJ SUDIONIKA: 40

Dvorana UNIN 23 (H), Subota 18.02.2017.

12.00 – 13.30 sati

Mala psihoanalitička grupa

Eduard Klain, dr. med., psihijatar, psihoterapeut, psihoanalitičar

Dr. Eduard Klein, psihijatar, psihoterapeut i psihoanalitičar, ugledni član svjetskog udruženja za psihoanalizu, u okviru Psihošpancira prezentirat će rad psihoanalitičke grupne terapije u maloj psihoanalitičkoj grupi. Maksimalni broj sudionika je 15.

Ostala događanja na Psihošpanciru

subota 18.02. u 16 sati

Šime Strikoman: Milenijska fotografija sudionika Psihošpancira

(parkiralište ispred Sveučilišta Sjever Sveučilišnog centra Varaždin)

Prostor DPV-a, Graberje 33, Subota 18.02.2017.

20.00 sati

Dobrodošlica organizatora

u novim prostorima Društva psihologa Varaždin, Graberje 33

Svečani dio večeri: U susret 10. Tjednu psihologije

Članice **Klobooka** opet će uljepšati Psihošpancir i šetnju dvoranama punim psihoslastica učiniti još vedrijom i razigranijom. Cijelo vrijeme održavanja Psihošpancira moći ćete izradivati svoje broševe ili nositi neki koji su one izradile za Vas.

Muzej anđela Varaždin, Silvija Strahimira Kranjčevića 14, nezaobilazno je mjesto posjeta za ljubitelje anđela iz cijelog svijeta, a za sudionike Psihošpancira bit će otvoren tijekom petka i subote (17. i 18. veljače).

Prošpansirajte gradom, posjetite muzej, pronađite svog anđela!

Prostor DPV-a, Graberje 33, Nedjelja 19.02.2017.

10.00 – 12.30 sati

Sastanak Izvršnog odbora Hrvatskog psihološkog društva

12.30 – 14.30 sati

Sastanak Stručnog razreda za kliničku psihologiju Hrvatske psihološke komore

14.30 – 16.30 sati

Sastanak Društva psihologa Varaždin

Dvorana A, Ponedjeljak 20.02.2017.

12.30

Dobrodošli na Psihošpancir

Dobrodošli na Međimursko veleučilište Čakovec

Dobrodošli u Čakovec

13.00 – 14.00 sati

Mogu li ljudi promijeniti rod?

Iva Žegura, mr. spec. kliničke psihologije, Klinika za psihijatriju Vrapče, Zavod za biologijsku psihijatriju i psihogerijatriju

Predavanje mr. spec. Ive Žegure uvest će vas u područje uloge kliničkog psihologa u procesu rodne tranzicije i promjene spola. Saznat ćete o tome što je rodna disforija te na što se odnose pojmovi transrodnost i transspolnost. Također, bit će govora i o seksualnoj orijentaciji te mijenja li se ili ne seksualna orijentacija kada osoba promijeni spol. A što je s rodnim identitetom heteroseksualnih osoba? Ukoliko ste o transspolnosti i transrodnim osobama imali prilike čuti samo preko medija i iz filmova, a zanima vas kako izgleda stvaran dan u životu transrodnih osoba u Hrvatskoj, izdvojite vrijeme i posjetite ovo zanimljivo predavanje.

14.00 – 16.00 sati

Radionica: Voli...ne voli...

Mr. sc. Nada Anić, psiholog, psihoterapeut: HUBIKOT, Zagreb

Vjerovanja, pravila i mitovi o ljubavi i partnerstvu- utječu li na nas?
Poticaj za pogled u sebe ili oko sebe.

16.00 – 18.30 sati

Interaktivno predavanje: Veselja i muke s različitostima u vrijednostima i svjetonazorima u psihološkom savjetovanju (iz cipela psihologa i korisnika)

Jasenska Pregrad, psiholog, psihoterapeut, supervizor, HOMA, Zagreb

Svi psiholozi i dobar dio naših korisnika će se lako složiti s tim da svatko ima pravo na vlastite vrijednosti i svjetonazore sve dotle dok ne ugrožava tuđe. Mnogi od nas će reći i da je u različitostima bogatstvo i mogućnost promjene i razvoja. Međutim, praksa pokazuje da ovdje nije primjenjiva ona narodna "Rečeno, učinjeno!" Odnosi na društvenoj sceni ovih dana upravo

svjedoče kako puno češće pribjegavamo polarizaciji nego otvorenosti za razlike. Razina otvorenosti je povezana s povjerenjem i prihvaćanjem/poštovanjem, a promjena je proces, a ne događaj.

U profesionalnom odnosu psihologa i njihovih korisnika, bez obzira radi li se o odgoju i obrazovanju, socijalnom radu, zdravstvu, prostoru rada i razvoja profesionalnih karijera, to je posebno važno pitanje. Ono je važno s etičkog aspekta, ali i određuje našu učinkovitost u psihološkom savjetovanju. Jer, kad razvijemo otpor kod korisnika, onda se oni ne osjećaju prihvaćeno, nisu zadovoljni niti nama niti našom strukom. I rekla bih da su u pravu.

Ako ste spremni pogledati prvo u sebe, pa onda u odnos koji gradite s drugima (kolegama, članovima tima ili obitelji, korisnicima, psiholozima) dođite na **dva sata** zajedničkog istraživanja i promišljanja na temu što čini susret različitosti toliko izazovnim i toliko teškim.

Dvorana B, Ponedjeljak 20.02.2017.

13.00 – 18.00 sati
Simpozij: Psihologija sporta

13.00 – 14.00 sati
Uloga Mentalnog treninga u sportu

Matej Tomazin, mag. psihologije, Mentalni trening, Zagreb

Pred sportaše svih uzrasnih kategorija stavlja se sve veći pritisak i imperativ rezultata. Sportaši svakodnevno rade na poboljšanju kondicijskog, taktičkog i tehničkog aspekta pripreme, a u velikoj mjeri se zanemaruje mentalna priprema (ili se radi krivo). Sustavnog rada i napredovanja na područjima mentalne pripreme poput koncentracije, motivacije i upravljanje emocijama gotovo da i nema. Stoga nije rijetko da sportašev osobni razvoj bude zanemaren, a do untoč velikom broju treninga, sportaševa izvedba na dan natjecanja bude ispod očekivane.

Cilj ovog predavanja je proširiti svijest o važnosti ulaganja u mentalnu pripremu sportaša i prezentirati način rada Mentalnog Treninga.

14.00 – 14.30 sati
Kako psiholog može pomoći sportašima?

Matej Fiškuš, mag. psihologije, Varaždin

U ovom kratkom izlaganju dobit ćete uvid u psihologiju sporta – granu primijenjene psihologije čije tehnike, uz pomoć stručnjaka, koriste sportaši kako bi optimalno iskoristili svoje potencijale. Saznajte tko može pružiti, a tko koristiti usluge sportskog psihologa, kako izgleda jedan tretman, koliko može trajati suradnja sportskog psihologa i sportaša, koje su moguće prednosti korištenja ovakvih usluga, što predstavlja problem u tretmanu, na kojim područjima psihičkog funkcioniranja se može (i preporuča) raditi itd. Na kraju predavanja predviđena je kratka diskusija.

14.30 – 15.00 sati

Uloga roditelja i trenera u razvoju djece sportaša od desete do četrnaeste godine

Tomislav Hublin, magistar kineziologije, Međimursko veleučilište u Čakovcu

Osnovna svrha izlaganja je definirati ulogu roditelja i trenera u procesu razvoja djece sportaša u periodu od desete do četrnaeste godine života. Uloga roditelja u ovom periodu razvoja djece vrlo je bitna zbog mnogo razloga kao što su fiziološke promjene koje nastaju kod djece, velikog broja natjecanja na kojima djeca sudjeluju, očekivanja samih roditelja i drugo. U izlaganju će se objasniti do kojih promjena dolazi u ovom periodu života i zbog čega je bitno da roditelji razumiju tijek tih promjena. Definirat će se poželjna i nepoželjna ponašanja roditelja u raznim situacijama koje nastaju tijekom programiranog procesa treninga mladih sportaša. Također, u izlaganju će se definirati koje su sve zadaće sportskih trenera i na koji način moraju voditi djecu i roditelje kroz trenažni proces, odnosno karijeru mladih sportaša.

15.00 – 15.30 sati

Pretreniranost sportaša aerobnih sportova

Emil Milihram, višestruki svjetski i europski prvak u kajaku, student Međimorskog veleučilišta u Čakovcu

Pretreniranost je stanje dugotrajnog osjećaja iscrpljenosti i nemogućnosti obavljanja treninga na razini do koje je sportaš došao prije nego se pretrenirao. Obično se javlja zbog neprimjerenog omjera između ulaganja napora i vremena odmaranja u kombinaciji s raznim vanjskim stresorima. Stanje pretreniranosti nije rezervirano samo za vrhunske i profesionalne sportaše, već i za početnike u sportu koji zbog svog neiskustva u sportu ne znaju napraviti optimalan raspored treninga i odmaranja, adekvatne prehrane i hidratacije. U predavanju će biti riječi i o rezultatima istraživanja koje je provedeno na 30 sportaša aerobnih sportova (veslanje, trčanje, biciklizam) koji ukazuju na potrebu preveniranja i prepoznavanja simptoma pretreniranosti od strane samih sportaša, ali i njihovih trenera. O ovoj interesantnoj temi govorit će Vam jedan od najuspješnijih kanuista svih vremena, šesterostruki svjetski i četverostruku europski prvak i iz osobnog iskustva.

15.30 – 16.00 sati

Slavko Goluža, trener nacionalnih rukometnih selekcija

Bivši rukometni reprezentativac, trener i izbornik hrvatske rukometne reprezentacije, trener nacionalnih selekcija govorit će o potrebi i ulozi sportskih psihologa u grupnim sportovima.

16.00 – 17.00 sati

Sportski psiholog – tko je on, što radi i s kim radi?

Amir Zulić, sportski psiholog

Kratko predstavljanje rada sportskog psihologa, te kako se educirati i početi raditi.

Pažnja u sportu

Amir Zulić, sportski psiholog

“Koncentriraj se, fokusiraj se, smiri se...” vrlo su česte instrukcije trenera prema sportašima. Znaju li sportaši što bi bilo dobro tada učiniti? Kako nam vježbe disanja pomažu da zadržimo fokus na bitnom u sportu kojim se bavimo? Pokušat ćemo odgovoriti na ova i mnoga druga pitanja. Prikazat ćemo vježbe koje puno znače kad je najvažnije uz detaljno objašnjenje kako one utječu na efikasnost u sportu.

17.00 – 18.00 sati

Rad sportskog psihologa s djecom sportašima

Vesna Hude, dječji i sportski psiholog, Zagreb

Međusobni odnosi sportaša, roditelja i trenera imaju velik utjecaj na samopouzdanje djece sportaša, njihovu motivaciju i percepciju kompetentnosti. Utječu na uspjeh, ali mogu biti i značajan izvor stresa za mlade sportaše ukoliko trenažni proces nije primjeren pojedinim razvojnim fazama, odnosno usklađen s psihofizičkim karakteristikama djeteta.

Kao što je rad trenera s djecom specifičan i razlikuje se od rada s odraslim sportašima, tako i sportski psiholozi koji rade s djecom sportašima imaju specifičan pristup i poseban način rada. Osim edukacije trenera, roditelja i sportaša o psihološkim čimbenicima vezanim uz sportsku aktivnost, sportski psiholozi rade sa mladima na identifikaciji njihovih snaga i slabosti te obrazaca reagiranja, identifikaciji izloženosti stresu (pritisku roditelja i trenera, nošenju s pritiskom, strahu od vanjske evaluacije...) te na osvještavanju vlastitog psihološkog funkcioniranja sportaša u trenažnoj i natjecateljskoj situaciji. Provodeći programe rada s djecom sportašima rade na razvoju psiholoških vještina, osobina i navika te strategija za suočavanje sa stresom.

Dvorana C, Ponedjeljak 20.02.2017.

14.30 – 15.00 sati

Izazovi motiviranja učenika u školi

Elizabeta Haček, prof. psihologije, III. osnovna škola Čakovec

Motivacija je osnovni pokretač svega što radimo. Sve kreće iz potreba: motivirani smo potrebama koje nastojimo zadovoljiti i u pravilu izabiremo ponašanje za koje vjerujemo da će nam pomoći u zadovoljavanju naših potreba. U konačnici, uvijek se ponašamo najbolje što znamo – svi, bez obzira na dob, spol, poziciju u društvu... pa čak i oni koje doživljavamo kao nekoga tko se ponaša nerazumno, loše.

U kontekstu odgojno-obrazovnog sustava često slušamo o padu motivacije učenika za učenje. Događa se da djeca predškolske dobi koja su u pravilu znatiželjna, puna pitanja i uvijek spremna istraživati i spoznavati svijet oko sebe u školi postaju inertna, nemotivirana za učenje. Učitelji upravo uz disciplinu, kao najčešći razlog zabrinutosti navode nemotiviranost ili ekstrinzičnu motiviranost učenika. Istraživanja također pokazuju da naši učenici uglavnom ne uče redovito,

velik dio njih prepisuje domaće zadaće, a razvijenost poduzetnosti je puno niža u usporedbi s učenicima drugih zemalja. Nije tajna ni da međunarodna ispitivanja pokazuju loše rezultate naših učenika: u tri ciklusa PISA istraživanja su se naši učenici pokazali ispodprosječnima u sve tri funkcionalne pismenosti, a zaostajemo i u broju učenika s izrazito razvijenim sposobnostima. Sve navedeno nameće potrebu mijenjanja načina rada u školama i preispitivanja uloge učitelja u motiviranju učenika.

15.00 – 15.30 sati

Identifikacija i rad s darovitim učenicima

Kristina Tota, dipl. psihologinja, stručna suradnica, OŠ Orehovica

Darovita djeca imaju obrazovne potrebe koje prelaze okvire uobičajenog školskog programa I zahtijevaju oblike rada, sadržaje i uvjete razvoja koji su opsežniji, slojevitiji I kvalitativno drukčiji od onih koje pružaju redovni programi. Poznata je činjenica da daroviti učenik neće razviti sve svoje potencijale i neće doći do manifestacije istih bez vanjske podrške unatoč postojanju iznimnih sposobnosti (općih/ili specifičnih), visokoj motivaciji I kreativnosti učenika. Stoga je obaveza škole osigurati projekte u okviru izvan nastavnih aktivnosti u području rada s darovitim učenicima.

Uz potporu MZOŠ u šk. g. 2015./2016. u OŠ Orehovica je proveden istraživački projekt “Zagonetna Mura” u okvir izvanastavnih aktivnosti za darovite učenike koji je osigurao razvoj kompetencija, vještina, kreativnost, samopouzdanje i asertivnosti učenika. Navedeno smo ostvarili istraživačkim I terenskim radom na projektnim aktivnostima I zadacima putem partnerstva s javnom ustanovom Međimurska priroda. Implementirali smo suvremene oblike I metode rad te unaprijedili mentorski rad s darovitim učenicima.

15.30 – 16.00 sati

Twinning projekt – Osiguravanje optimalne zdravstvene skrbi s poremećajima mentalnog zdravlja – prikaz slučaja

*Josipa Mijulkov, mag. psihologije; Vilma Zadravec, bacc. occup. therap.,
Županijska bolnica Čakovec*

Liječenje na psihijatrijskom odjelu ili liječenje kod kuće? Što se događa s pacijentom nakon liječenja na odjelu, kad se vrati u svoju okolinu? Projekt nam je predstavio tim iz Nizozemskog instituta za mentalno zdravlje i ovisnost (Netherlands Institute of Mental Health and Addiction). U Nizozemskoj posljednjih desetak godina timovi (psihijatar, psiholog, med. tehničar, radni terapeut, socijalni radnik) prakticiraju kućne posjete pri liječenju psihijatrijskih pacijenata. Nakon otpuštanja s odjela, tim posjećuje pacijenta kod kuće, kako bi pratio njegovo stanje. Svrha projekta je jačanje zaštite mentalnog zdravlja kroz jačanje kapaciteta zajednice i podizanje javne svijesti o problemima mentalnog zdravlja. U svojoj prezentaciji upoznat ćemo vas s projektom te predstaviti naš primjer kućne posjete.

16.00 – 16.40 sati

Mogućnosti i nemogućnosti dječjeg i adolescentnog psihijatra u Međimurskoj i Varaždinskoj županiji

Aleksandra Turković, dr.med., spec.psihijatar, subspec.dječje i adolescentne psihijatrije, Županijska bolnica Čakovec

Županijska bolnica Čakovec je među malobrojnima u Hrvatskoj koja, na Odjelu psihijatrije, u okviru Psihijatrijskog dispanzera već godinama ima organiziranu skrb za djecu i adolescente za psihičkim tegobama. Godinama radi dječji psiholog, a od 2001. godine i psihijatar. Od 2011. godine u Ambulanti za dječju i adolescentnu psihijatriju radi subspecialista iz dječje i adolescentne psihijatrije. Predavanje će predstaviti ustroj i rad Ambulante za dječju i adolescentnu psihijatriju Županijske bolnice Čakovec, tegobe s kojima se susreću naši pacijenti, probleme s kojima se susrećemo u radu (problem hospitalizacije maloljetnika, posebice starijih adolescenata), kao i pitanje daljnjeg razvoja ambulantnog dijela i u skoroj budućnosti vrlo vjerojatne potrebe za formiranjem bolničkog dijela za zbrinjavanje djece i adolescenata.

16.40 – 17.00 sati

Vježbanje mijenja nabolje!

Međimurska županija, Aleksandra Ličanin, međunarodna koordinatorica projekta "On the move" Erasmus+

Međimurska županija se kao nositelj međunarodnog projekta "On the move" suočila s rastućim problemom pretilosti, preuhranjenosti i izostanka tjelesne aktivnosti kod djece predškolske dobi. Projekt vrijedan 578.215,69 eura sufinancira program Erasmusd Sport Europske unije, a provodi se u Portugalu, Slovačkoj, Sloveniji, Velikoj Britaniji, Hrvatskoj i na Malti tijekom 18 mjeseci. Projekt je posvećen djeci u dobi od 4 godine do polaska u školu i njihovim obiteljima. Mališani tri puta tjedno polaze tjelesne aktivnosti (aerobik, gimnastika, plivanje) u Čakovcu, Murskom Središću, Nedelišću i Prelogu, a njihove obitelji dva puta mjesečno dolaze na obiteljska rekreativna okupljanja te šest kulinarskih radionica. Sportski program za djecu trajat će punih 14 mjeseci, a dosad je iznjedrio mjerljive rezultate koje bilježimo antropološkim mjerenjima. Obavljeno je uvodno mjerenje i dva tranzitivna, dok će završno biti u lipnju o.g. Morfološka obilježja djece su poboljšana, a pretila djeca koja tijekom programa nisu izgubila na težini su porasla i nisu se dodatno ugojila. Svima je poboljšana imunitet, fleksibilnost, snaga, socijalne vještine, utkan timski duh. Motoričke i funkcionalne sposobnosti djece su im značajno unaprijeđene. Plivački su sva djeca napredovala od neplivača do plutača. Kvalitativno ispitivanje roditelja pokazuje da su mnogi djecu već sada upisali na dodatne sportske aktivnosti za koja su djeca pokazala interes. Projekt se provodi od 1. siječnja 2016. do 30. lipnja 2017.

17.00 – 17.30 sati

Kako odgajamo djevojčice?

Tatjana Žižek, mr.spec. predškolske i školske psihologije, Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec

Svakodnevno smo svjedoci različitog pristupa prema ljudima u odnosu na njihov spol. Društveno poželjne karakteristike za žene su nježnost, usmjerenost na osjećaje drugih ljudi, obzirnost, potreba za sigurnošću i urednost. Muškarcima se kao poželjne karakteristike pripisuju:

agresivnost, dominantnost, samopouzdanje, aktivnost i skrivanje emocija. Vrlo rano se djeci usađuju klišei i norme ponašanja koje odgovaraju pojedinom spolu.

Tijekom predavanja raspravljat ćemo o pitanjima: Na koji način odgajamo djecu različitog spola? Koga je teže odgajati- djevojčice ili dječake? Kako odgojiti samosvjesnu djevojčicu? Koje su biološke razlike među spolovima? Na koji način roditelji, škola, mediji i društvo u cjelini utječu na razvoj slike o sebi kod djevojčica? Kako izbjeći pritiske društva prema djevojčicama? Kako prepoznati probleme mentalnog zdravlja koji se češće javljaju kod ženskog spola- poremećaji jedenja (anoreksija, bulimija) i samoozljeđivanje?

17.30 – 18.00 sati

Kako odgajamo dječake?

(kratki uvod u psihologiju nasilja)

Andreja Bogdan, klinički psiholog, Županijska bolnica Čakovec

Muškarci uživaju ugled u društvu zahvaljujući svojoj snazi i sposobnostima u borbi za prestiž. Na dječake se gleda kao na one koji su predodređeni za uspjeh pri čemu se umanjuje važnost bilo kojeg problema s kojim se susreću u djetinjstvu. Od dječaka se očekuje da su samopouzđani, samouvjereni, uspješni, a ne osjećajni i potrebiti pažnje – zato često u dječacima vidimo znakove snage tamo gdje ih nema, a zanemarujemo očite dokaze njihove povrijeđenosti. Dječaci se usprkos osjećajima ljutnje i bola, u većini slučajeva tiho uče emocionalnoj patnji u vlastitoj koži. Dječaci se bore s istim bolnim osjećajima neuspjeha, odbijanja i nepripadnosti koje kod djevojčica lako prepoznajemo. U ovom interaktivnom predavanju govorit ćemo o izazovima emocionalnog života dječaka, o tome što očekujemo od njih kada odrastu i pokušati odgovoriti na pitanje zbog čega su kad odrastu neki dirljivo pažljivi i nježni, a drugi nasilni i borbeni? Kaže se da iza svakog uspješnog muškarca stoji žena. To je uglavnom točno, a želite li saznati i koja je to žena – dođite na predavanje.

18.00 – 18.10 sati

Pauza

18.10 – 19.30 sati

Psihologija uvjeravanja: kada i zašto ljudi pristaju na stvari

Tomislav Vincelj, mag. psihologije, MENS SANA, Zaprešić

Uvjeravanje drugih da učine nešto što mi želimo ne ovisi o sreći, već o ispunjenju određenih nama poznatih uvjeta i pravila. U ovom izlaganju proći ćemo kroz uvjete koji dovode do toga da uvjerimo ili pristanemo na uvjeravanje, kako bismo sami bili uspješniji u uvjeravanju te kako bismo se mogli obraniti od tuđeg neželjenog utjecaja. Upoznat ćemo dva načina na koje možemo primati uvjeravanja, tj. dva puta kojima tuđa poruka može proći prije nego je prihvatimo ili odbacimo. Upoznat ćemo kako naša percepcija drugih, prijatelja, poznanika, autoriteta, same situacije uvjeravanja te čak želja da ostanemo dosljedni sebi mogu utjecati na naše prihvaćanje tuđih poruka

Popis predavača šetača:

Nada Anić	Miroslav Goretta	Mia Marčec	Ana Sakoman
Lidija Arambašić	Marina Grubić	Darko Marčinko	Slavko Sakoman
Borka Babić	Elizabeta Haček	Renata Mardetko	Šime Strikoman
Berta Bacinger Klobučarić	Anamarija Hajsok	Krunoslav Matešić	Zora Subotić
Ante Bagarić	Valerija Hauptfeld	Mladen Mavar	Helena Sveško-Visentin
Nevenka Bahun	Dragana Hohšteter	Ivica Medanić	Dubravka Švilar Blažinić
Maja Bajs Janović	Marko Hohšteter	Jasmina Medo	Irena Šestak
Duje Barišić	Karolina Horvat	Slavko Medo	Nataša Škaričić
Teuta Barušić	Melita Horvat	Zemira Medved	Ivan-Conrado
Dražen Begić	Tomislav Hublin	Tatjana Mergl	Šoštarić-Zuckermann
Marta Benko	Vesna Hude	Josipa Mijulkov	Iva Tadić
Sandi Blagonić	Kristina Hudler	Sanja Mikleušević Pavić	Vladimir Takšić
Andreja Bogdan	Kameja Jaman	Ljiljana Mikuš	Spomenka Tomašić
Ana Bogdanić	Špiro Janović	Emil Milihram	Matej Tomazin
Sanja Bradić	Minja Jeić	Tamara Milovanović	Izabela Tot
Lovorka Brajković	Boris Jokić	Dubravka Miljković	Kristina Tota
Pavao Brajša	Nataša Jokić-Begić	Živko Mišević	Jelena Tunjić
Andreja Brajša-Žganec	Tanja Jurin	Josipa Mrla	Aleksandra Turković
Ana Buhin Cvek	Dejan Jurović	Mario Nemec	Diana Uvodić-Đurić
Zlatko Bukvić	Sonja Kalauz	Marijana Neuberger	Ivan Valentić
Tina Cikač	Gordana Kamenečki-Pučin	Valentina Novak	Jurica Veronek
Inge Čipčico	Željka Kamenov	Maja Oreški Bradarić	Violeta Vidaček Hainš
Mirjana Černeka	Božena Kapitarić	Dorotheja Osonjački	Mirjana Vincek-Škvorc
Marta Čivljak	Nada Kegalj	Ljiljana Pačić-Turk	Tomislav Vincelj
Iva Čolak	Vesna Kežić	Renato Pahić	Renata Vinski
Željka Čolović Rodik	Eduard Klain	Zdenka Pantić	Jelena Vívoda Mladenić
Ratko Čuček	Valerija Korent	Marina Payerl-Pal	Vesna Vlahović-Štetić
Jasminka Despot Lučanin	Zrinka Korotaj Rožmanić	Snježana Pejinović	Inge Vlašić-Cicvarić
Deniza Dinić	Vesna Kos	Jasna Per-Kožnjak	Vesna Vodopija
Nikolina Dubravac	Zdravka Kos	Romina Picek	Nikola Volarić
Adinda Dulčić	Igor Kovač	Kristina Plantak	Ivan Vračić
Nataša Dumbović	Emina Kovačić	Petra Plantak	Dario Vučenović
Lina Đulvat	Martina Kovačić	Sandra Popijač Tomšić	Milica Vugrinec
Suzana Filjak	Marijana Krajačić	Dijana Posavec	Nedeljko Vukalović
Matej Fiškuš	Marija Krobot	Jasenka Pregrad	Danijela Vuković
Nevenka Furjan	Ivica Kruhoberec	Marija Prekupec	Vilma Zadravec
Anita Gabud	Patricia Kuhta	Vera Prepelić	Ksenija Zagorščak
Slavka Galić	Karin Kuljanić	Igor Prpić	Predrag Zarevski
Tatjana Gjurković	Renata Kutnjak Kiš	Brigitta Prstec	Zrinka Zarevski
Eleonora Glavina	Aleksandra Ličanin	Tomislav Pučić	Zoran Zoričić
Hrvoje Gligora	Renata Lisac	Vinka Pučić	Amir Zuljić
Slavko Goluža	Josip Lopižić	Mike Pugh	Iva Žegura
	Emina Lovran	Majda Rijavec	Tatjana Žižek
	Damir Lučanin	Melita Sajko	

Psihošpanskor – Tjedan psihologije – Varaždin, Čakovec

Organizator: Društvo psihologa Varaždin

Suorganizatori: Sveučilište Sjever, Sveučilišni centar Varaždin • Medimursko veleučilište Čakovec

Mjesta održavanja:

Sveučilište Sjever, Sveučilišni centar Varaždin, 104. brigade 3, 42000 Varaždin
Medimursko veleučilište Čakovec, Bana Josipa Jelačića 22a, 40000 Čakovec

Programski i organizacijski odbor:

Andreja Bogdan, *predsjednica*

Andreja Brajša Žganec, Nevenka Breslauer, Anis Galijatović, Eduard Klain, Aleksandra Ličanin,
Josipa Mijulkov, Josipa Mrla, Živko Mišević, Marijana Neuberger, Tena Ružić, Zoran Zoričić, Tamara Peras

Podrška:

LifeClass – Terme Sveti Martin • Scenopolis – project assistant, Rijeka • Certitudo Zagreb • Alkaloid dd, Zagreb
Hrvatska psihološka komora • Hrvatsko psihološko društvo • Hrvatska gospodarska komora
Grad Čakovec • Općina Nedelišće • Naklada Slap • Udruga Ježeva kućica • Muzej anđela Varaždin
Društvo za zaštitu od dijabetesa Varaždin • Klobook • Dvije lije

Urednik: Andreja Bogdan • Oblikovanje: Dvije lije • Tisak: Letis 2017. • Naklada: 700 primjeraka

Project Assistant Scenopolis

OPĆINA NEDELIŠĆE

www.dpv.hr

GRAD ČAKOVEC